

UTKAST

UTKAST

UTKAST

ANMÄLAN till**JUSTITIEKANSLERÄMBETET med ansvarig chef: JK Mari Heidenborg**

Box 2308, 103 17 Stockholm. Delges Registratör via E-post: registrator@jk.se

Anmälare/ Klagande: Bertil BURSTRÖM (370102-8510) *Nedan nämnd även som: "Undertecknad" / "Ställföreträdaren"*

Össjö-Boarpsvägen 80, 266 91 ÖSSJÖ Tel: 070 58 33 282 E-post: bertil@srsf.se

Ställföreträdare för det berörda bolaget Klemeco Nord AB (556209–1297); samma adress

Motpart: Staten SVERIGE

Saken: Konstaterad subjektiv och orättfärdig bedömning i Sveriges allmänna domstolar, vilken systematiskt och grundlagsstridigt upprepas då advokat är svarande i tvister om skadeståndsansvar, varvid tvistemålen regelmässigt utmynnar i felaktiga domar angående klandrad handläggning.

YRKANDE:

1. Det yrkas ett strikt och fullständigt ansvarstagande för svenska juristdomares bristande efterlevnad av likabehandlingsprincipen i civila ansvarstvister mellan misskött klient och klandrad advokat.
2. Det yrkas att effektiva åtgärder vidtas mot det systematiska hänsynstagandet av advokat/advokatbyrå som instämts i domstol av tidigare kunder och uppdragsgivare.

"Lågvattenmärken" – Juridiska fel och oegentligheter som redovisas i anmälan (sidorna 9–24)

1. Anmälarens bolag Klemeco tillverkade patenterade byggelement men utsattes plötsligt för svåra avtalsbrott, varför advokaten LS anlätades. Under en treårig skriftväxling vid domstolen åberopade LS tre olika avtalsbrott mot grossisten i Malmö. Vid huvudförhandlingen dag 1 återkallade ombudet LS det viktigaste avtalsbrottet, trots att tre vittnen inkallats till dag 2 för att styrka denna grund! (pkt 5.1.; se NJA 1992:60). Efter rättsutredning bekostad av

Folksam stämde LS för vårdslöshet vid Ängelholms tingsrätt (T 341/93). Tingsrätten ogillade talan och skrev:

"Tingsrätten finner sålunda att advokaten (LS) inte i något av de av Klemeco angivna avseendena varit försumlig då hon förberett och utfört Klemecos talan i tvisten mot Jernmanufaktur. Tvärtom ger utredningen belägg för att hon skött sitt uppdrag med omsorg och skicklighet. Käromålet kan därför inte vinna bifall."

2. Klemecos överklagande till hovrätten (T 170/96) innehöll fler relevanta bevis som framkom i en skrivelse som LS delgav tingsrättens alla domare strax innan huvudförhandlingen, men som käranden kunde läsa först dagen därpå. HR fastställde tingsrättens dom blankt utan att nämna den nya tillåtna bevisningen.

3. Utan juridiskt biträde lyckades Anmälaren få en prövning i Europadomstolen angående mönstret att svenska domstolar **inte** dömer objektivt då *advokat* instämts för oaktsam eller illojal handläggning. Samtidigt hade Advokatsamfundets tidigare ordförande EFS anställts som domare på samma ECHR-avdelning. Innan domstolens sammanträde, gallrade någon bort det mesta av betydelse som Burström anförde. Att undanhållande skett framgår av ECHR's dom (Appl. no. 73 841/01), som utmynnade i en friande dom för svenska staten.

4. De två rättsutredarna med advokaten SvJ i spetsen vägrade tillmötesgå Burströms begäran att i domstolen anförda att LS hade desinformerat och vilsefört sin huvudman angående processföringen, samt utan lov avvikit från sitt uppdrag genom att undertrycka det mest relevanta avtalsbrottet. Om detta anförts hade advokaten LS ålagts bevisbördan för sin inställning att undanhållandet inte hade inverkat menligt på huvudmannens talan. Skälig stämningsansökan mot SvJ avvisades dock av Lunds tingsrätt (T 4586–03) med det intellektuellt ohederliga påståendet att Högsta domstolen fastslagit att skadestånd aldrig kunde komma ifråga i det avtal som Klemeco ingått med grossisten Jernmanufaktur. I verkligheten hade HD *endast* bedömt huruvida en viss specifik avtalsklausul (pkt 3.1) i NJA 1992 s 403 utgjorde en skadeståndsgrundande inköpsgaranti eller ej. (För övrigt visade sig grossisten ha ljerat sig med Klemecos tidigare hälftenägare. Så då de ville komma över Burströms patent.) Med hjälp av sin oriktiga uppfattning kunde Lunds tingsrätt undvika att döma SvJ som skadeståndsskyldig.

5. Beskrivna missförhållanden har presenterats i media av Anmälaren sedan 1994 (Dagens Industri; Företagar-tidningen; Postens Företagstidning Du&co; FIB Kulturfront; ModernaTider, SDS m fl). Därför hörde hundratals advokat kunder av sig. Två åklagare anmodade Burström att "lägga ner skriverierna", men vägrade åtala trots att Burström välkomnade detta. Statens befryndade i rättsväsendet, Sveriges Advokatsamfund, har agerat, oftast i det fördolda. Exempelvis genom att den f d advokatordföranden EFS i en tredomarsits vid ECHR avvisade en misskött advokat kund, som i målet mot Sverige med samma tema som Anmälarens, företrädde i Europadomstolen av den kända juristen och läkaren Siw Westerberg. Klagomålet om jäv tillbakavisades av ECHR med det oriktiga påståendet att den f d ordföranden i advokatsamfundet inte alls hade deltagit i avgörandet. Likväl visar det skriftliga beslutet att EFS medverkade som en av tre domare! (Mål 11071/03 26/5 2003. Avvisat 25/11 2003).

6. Om det nu verkligen är så illa som Anmälaren gör gällande borde väl detta framskynta i *statistiken* för civilmål som gäller advokaters handläggning? Ja, det finns klara indikationer och belägg! Endast **5 promille** av *tusen* stämningar de senaste *sju* åren mot klandrade *advokater* har resulterat i att skadestånd har beviljats klienten! Här döljer sig hundratals justitiemord! I civila ansvarstvister mot *advokater* i *Danmark*, döms däremot hela **60 procent** att betala skadestånd! En dansk juridikprofessor förklarade den ofantliga skillnaden med att "Sverige har en annorlunda rättskultur." En annan sade att danska domstolar dömer strikt enligt lag och avtal, medan Sverige har myndighetsbeskyddande domstolar som dömer efter vad som anses bäst för statens och rättstjänarnas anseende. Vidare: Danmark var ockuperat på 1940-talet och då lärde sig danskarna att samarbeta över

klassgränserna och att kunna lita på varandra i alla lägen.

Sverige har sluppit krig i 200 år vilket skapat en barnatro på staten. Statsbärande partier, mäktiga fackföreningar och ombudsmän, en konservativ domarkår under regeringen, jämte ett mäktigt advokatsamfund fungerar som förmyndare åt folket. Dessutom har "demokratiska" justitieministrar uppmanat domstolscheferna *att se till statens intressen framför individens!* (Referenser: f d hovrättslagmännen Krister Thelin, DJ 2013 samt Olle Ekstedt, DJ 2017).

SAKFRAMSTÄLLAN – Inledande översikt

Som framgår ovan fokuserar denna anmälan på allvarliga missförhållanden i form av ett systematiskt grundlagsstridigt mönster i Sveriges allmänna domstolar. Denna anmälan grundas på egna och andra företagares och personers erfarenheter av oacceptabla avgöranden i domstolarna. Som torde framgå har anmälaren fått digra lärdomar från aktuella rättsområden jämte erfarenhet av tillämpad juridik, även efter teoretisk utbildning. Här anmärks inte på lagarna – däremot efterlyses godtagbar kvalitetssäkring av lagarnas och domarreglernas tillämpning. Tillika är många advokaters uppträdande mot sina huvudmän djupt oetisk i vissa lägen. Anmälan pekar på en allvarlig dysfunktion och *en lika dold som felaktig praxis* som *regelmässigt tillämpas* av tjänstgörande domstolschef när *advokat* är svarande i civilmål. Denna praxis kränker grundlagens likabehandlingsprincip när en skadedrabbad klient efter ett illa utfört advokatuppdrag nödgas gå till domstol för att utfå kompensation från den vårdslöse/illojale advokaten. Vid denna partsställning *fungerar* svensk rättvisa inte alls. Kravet på rimlig förutsebarhet uppfylls ej. Däremot bekräftas "alltid" systematisk favorisering om svaranden är advokat. I sammanhanget bör betonas att domarsitsen vid advokattvister brukar ledas av en domstolschef, som lyder under regeringen. Då det handlar om positiv särbehandling och beskydd av civila jurister som auktoriserats med prägel av myndighet, d v s *advokater*, strider juristdomarnas förfarande även mot reglerna mot korruption och jäv. Juristdomarna efterlever en praxis, vars syfte synes vara att bevara både rättstjänarnas och rättsväsendets anseende. Nästan alla medborgare har motsatt vilja och uppfattning – egentligen även *lagstiftaren*:

1. Det är vida bättre att domstolarna dömer objektivt, hederligt och rättrådigt;
2. Det är mycket illa om rättstjänarna primärt slår vakt om rättsväsendets anseende genom att dölja egna tillkortakommanden, felaktiga hänsynstaganden och annat klandervärt.

Juristdomarnas medvetna särbehandling bryter mot såväl grundlagen som domarreglerna. Helt visst kan olika praxis tillämpas vid rättsskipning. Men då krävs att denna praxis formulerats av högsta rättsinstans i brist på lag. Praxis får dock inte strida mot naturrätt, lagar och regler. Den bisarra praxis som förevarande anmälan lyfter fram, har syftet att bedöma advokatens ansvar mot sin klient extra milt och overseende. Denna partsinriktade bedömning saknar stöd av lagar och regler. Den måste därför utmönstras. Då hitintills inga åtgärder vidtagits av domarkåren, advokatsamfundet eller andra medansvariga, har Justitiekanslern både plikten och ansvaret att eliminera denna samhällsnedbrytande form av kollegial

korruption och missriktad kåranda.

De sju kronologiskt ordnade praktikfallen nedan har av lämplighetsskäl skildrats självständiga så att de i princip kan läsas oberoende av varandra. Nackdelen är att det blir vissa upprepningar. Några praktikfall är *självavslöjande* och blottar maktägande juristers självgodhet och mindre goda sidor.

De fall som denna anmälan drar fram i ljuset, borde mana rättrådiga jurister som besitter makt och myndighet, att utan dröjsmål och för folkets bästa avhjälpa sakernas klandervärda tillstånd. Fristående jurister, som studerat domstolsavgörandena menar att det otillbörliga gynnandet av den part som är advokat är svårt att finna motsvarigheten till. Avgjorda ansvarstvister med aktuell partsställning och liknande utgång kan räknas i fyr-siffriga tal. Lika länge har den praxis funnits, vars orättvisa verkan är uppenbar. Det ojämlika bedömningssättet våldför sig på allas rätt till likabehandling i allmän domstol. Sedvänjan tillämpas för skyddande av hundratals vårdslösa eller illojala representanter för en yrkesgrupp bestående av sextusen rättsbildade näringsidkare och privatanställda med yrkestiteln *advokat*.

Men advokater behöver inte skydd för att de är fattiga och lågavlönade – det är de verkligen inte! Ej heller är de i underläge i förhållande till andra yrkesgrupper och näringsidkare – tvärtom! Advokat kåren är en yrkesgrupp som har höga timarvoden ofta med kontor på ”Fina gatan”. Tack vare yrkesvana och kollegornas och samfundets uppbackning, är de välrustade mot varje motpart i händelse av tvist.

Det bör framhållas att anmälaren såsom första åtgärd disciplinanmälde advokaten LS, för att hon under rättslig förberedelse vilseförde sin huvudman samt på ett förödande sätt hade avvikit från avtalat uppdrag genom att kuppattat i Malmö tingsrätt undanföra för huvudmannen viktiga rättsgrunder i tvistemålet. Samfundets disciplinnämnd hade dock inget att erinra mot advokatens beteende och inte heller JK, som efter nämndens utslag tillställdes samma klagomål.

Andra advokatunders fåfänga försök att utfå gottgörelse för advokaters handläggningsfel omnämns nedan för att klargöra att anmälarens praktikfall blott utgör en liten del i mängden otillbörliga ”ansvarsbefrianden”. Några exempel:

1. Advokat ansåg sig vara enbart skrivbiträde och fick därför försumma sin plikt som husadvokat - G Thern vs. adv JW, Malmö.
2. Advokat gjorde nästan alla fel - men slapp ansvara för mångmiljonskador då han skyllde på dem han anlitat och borgat för – Toftö AB/L-E Johansson vs. adv MS vid advokatbyrå L&L, Göteborg.
3. Advokat var inte uppdaterad på skilsmässjuridik. Vägrade ta ansvar och slapp det också – L Cornell vs. adv LG, Västerås
4. Advokat var ordförande i bolaget men slapp ta ansvar för det jämte felaktiga skatteråd – U o L Wikström vs. adv HEO, Gbg.
5. Advokaten BL vid MAQS fick sin vän och uppdragsgivare Panos P att låna ut 10 miljoner till ett krisande båt-företag där BL var styrelseledamot och rådgivare. Efter konkurs och trots advokatens motstridiga intressen slapp BL ta skadeståndsansvar.

JK, som adekvat rättsfrämjande myndighet?

Justitiekanslern JK har jämte Justitieombudsmannen JO uppdraget från Sveriges riksdag att övervaka det svenska rättsväsendets kvalitet, funktion och tillförlitlighet. Särskilt åvilar det JK att kontrollera att Sveriges domstolsväsen *inte* systematiskt genom praxis eller av andra skäl avkunnar partiska, subjektiva

och felaktiga domar där relevanta rättsgrunder och bevis åsidosätts eller nedtonas. Enligt grundlagen har envar medborgare rätt att förvänta sig att juristdomare och andra rättstjänare handlägger sina uppdrag på det objektiva och rättrådiga sätt som gäller för uppgiften. JK och JO är de myndigheter som är skyldiga att undersöka klagomål mot domstolarnas handläggning samt med kraft åtgärda där så är möjligt.

Tillsynsmyndigheterna har dock ingen rätt att ändra lagakraftvunna domar och beslut. Justitiekanslern har emellertid två motstridiga roller: Den ena är att JK är statens "advokat" och försvarare. Den andra rollen är att kontrollera att domstolsväsendet fungerar enligt lagar och regler. Förekommande fel kan då innebära att staten rimligen anses ha ansvar för skäligen gottgörelse, som JK i sin andra roll har som uppgift att bestrida och begränsa!

För att uppfylla sina åligganden måste likväl JK med stor omsorg undersöka varje anmälan huruvida det finns skäl ifrågasätta påtalade metoder, domar och beslut. Inte för att ändra felaktiga domar, utan för att klarlägga om dessa är en följd av kompetensbrist, försummelse, brottslighet eller tvivelaktig sedvänja. Brister kan även bero på slarv, oaktsamhet, uppsåtlig partiskhet eller annan oredlighet hos den tjänstgörande personalen. Granskningen måste vara förutsättningslös utan förutfattade meningar. En neutral inställning är nödvändig och får inte ödeläggas genom att man innan genomläsning och begrundan konsulterar utomstående, vilket ibland sker på grund av lättja och aningslöshet.

Den uppmärksamade rapporten "Felaktigt dömda" av juridikprofessorn Hans-Gunnar Axberger (blev sedermera JO) visar att det kan finnas anledning att i efterhand studera lagakraftvunna domar där det finns skäl att misstänka relevanta felaktigheter. Låt vara att det gällde *brottmål* med måhända oskyldigt frihetsberövade. Men även felaktigt avgjorda *tvistemål* kan drabba förfördelade parter och familjer hårt och orättvist i olika avseenden. Det är välkänt att många tvistemål föranleds av brott, som av skilda orsaker aldrig blir föremål för åtal.

"Rättshaverist" eller - "Är det rättvisan som har havererat?"

Denna anmälan avhandlar flera dubiösa rättegångar som anmälaren nödgats uthärda de senaste trettio åren. Med avseende på mängden mål och rättsansökningar ifrågasätts nog om vederbörande kan avfärdas som "Rättshaverist"? Ett dylikt pejorativt epitet får ofta den som har rätt i sak, men av samvetslösa motparter och "Rättstjänare" dribblas bort från all ordning och reda, samt i brist på insikter och juristhjälp inte förmår argumentera för sin rätt. Haverier beror inte sällan på slarv, fiffel och olika former av korruption – helt utan den förmenta "rättshaveristens" förskyllan.

Måhända är anmälaren "bara" en socialt engagerad rättskämpe och hederlig medmänniska? Ja, det stämmer. Han är också en meriterad uppfinnare, mentor, ingenjör och innovatör. En seriös småföretagare som 1982 råkade ta in en finansiär, som visade sig vara en girig fastighetshaj, vilken efter friställning från Svenska Varv på 1980-talet omvandlade statliga renoveringsbidrag till en stor mängd svarta pengar genom osanna fakturor. Kompanjonens försåt lyckades Burström parera. Detta förmådde

däremot inte den första av Burströms anlidade advokater (LS), vilken plötsligt fann sig tvingad att främja motsidans intressen genom att kraftigt försvaga rättskraften för sin huvudman. Den efterföljande advokaten (SvJ) gjorde i princip detsamma, dock inte av pekuniära skäl utan av samfunds-kollegiala. Undertecknad är alltså en reflekterande och objektivt lagd forskartyp, som vågar utmana juristetablissemangen för att bekämpa fiffel och korruption i sin strävan att *rättvisa* skall gälla lika för alla. Vaktslåendet om jämspelt rättvisa är nödvändigt i varje demokrati. Att allt fungerar som det ska bör bevakas av alla dem med egna erfarenheter från mindre nogräknade, så kallade rättstjänare. Anmälaren har skäl göra gällande att "haveri" har skett i de olika domstolarnas personbesättningar, som missbrukat samhällets förtroende genom att åsidosätta plikten att vara rättrådiga. Istället har man tillämpat en dubiös, omoralisk och jämlikhetskränkande praxis, vars syfte är att hålla den synliga ytan på rättvisans funktionärer ren och snygg. Även ledamöterna i Advokatsamfundet, vilka enligt sina etikregler inte får främja orätt, gör inte sällan orätt lika fullt – ibland av kollegiala skäl. Genom dylikt handlande har inte bara anmälaren och många dessförinnan, utan även svenska folket, d v s staten, åsamkats betydande kostnader och tidspillan under åren. För detta har anmälaren inget ansvar - såvida det inte anses fel att hävda sin rätt. Att det slutligen ges in ett ackumulerat klagomål får staten ta ansvar för, då statsanställda chefer och juristdomare varit partiska i strid med såväl grundlagen som domarreglerna. Att även advokatkårens etiska förhållningssätt inte alltid är som det borde vara, är delvis även statens ansvar genom sitt utgivna monopol utan tillräckliga garantier för en tillfredsställande tillsyn. För att begränsa skadan har undertecknad städse vinnlagt sig om att formulera sig tydligt så att inga missförstånd skall uppstå, inte ens bland intresserade icke-jurister. Anmälaren har till följd av ständigt undanglidande motreaktion nödgats återupprepa sina argument. Numera vet anmälaren att märkliga domar och beslut inte behöver bero på bristande fattningsförmåga, utan på intellektuell ohederlighet hos dem som missbrukat sin maktställning för att skydda nära befryndade.

GRUNDER FÖR YRKANDET SAMT BELÄGG FÖR ANMÄLANS RELEVANS - sid 6–28

Anmälaren utgår från att omnämnda domar och beslut med tillhörande inlagor är tillgängliga för JK. Då bedömningsmaterialet även innehåller en dom från Högsta domstolen jämte en dom från Europadomstolen borde den juridiska materian intressera. Därtill finns ett *falsarium* till *privat* dispensförord från Mekanförbundets chefsjurist, vilket ej diariefördes eller sanktionerades av förbundets ledning.

Domskrifterna och inlagorna i NJA 1992:60 och ECHR:s dom i Case no 73 841/01 med protokoll och dagboksblad, bör utgöra nöjaktigt underlag för analys.

Anmälans praktikfall redovisas kronologiskt. Märkliga skrivningar och slutsatser vid dömandet redovisas under målbeteckningar plus anmälares synpunkter. Alla omständigheter och bevis har åberopats i tingsrätten och genomgicks under huvudförhandlingarna med talarstöd av manus och med civila åhörare till styrkande av att åberopandena verkligen ägde rum. Argument etc har på godtagbart sätt framförts i

domstolarna och även i överinstanserna. Trogna citat i anmälan anges ”kursivt” inom citattecken. Relevanta dokument kan tillgängliggöras via Internet.

Anmälarens bistra upplevelser började i Malmö tingsrätt, rättsfallet NJA 1992:60

Klemeco Nord AB tillverkade hälftenägaren Burströms patenterade bygginfästningar (reg varumärke: *KLEMÍT*) och saluförde sortimentet första åren via grossister i Norden. Klemeco hävde efter två år ensamrätten till Jernmanufaktur AB, som marknadsförde Klemit-produkterna i Sverige. Jernmanufaktur ville behålla försäljningsrätten och utlovade därför skriftligt garanterade inköp av vissa årsvolymer samt arbets-, aktivitets- och informationsutfästelser. Avtal träffades, men efter ett halvår blev Jernmanufaktur helt passivt och uppfyllde inköps- och vidareförsäljningsåtagandet endast till en tiondel av stipulerad volym, - trots att byggkonjunkturen ständigt ökade, flera säljare hade anställts och internationella byggmaterialtillverkare som Siporex AB, Ytong AB, Lohja Oy och Norsk Leca A/S börjat rekommendera Klemit-sortimentet i datablad och testrapporter som den överlägset bästa infästningen på marknaden. Genom advokaten Lena Ström (LS) *hävde* Klemeco avtalet med grossisten och krävde ersättning för affärsförluster. Ombudet LS åberopade *tre* avtalsbrott i *stämningsansökan* till Malmö tingsrätt. Tre år senare vid huvudförhandlingens inledning i Malmö TR frånföll LS utan huvudmannens medgivande den mest relevanta rättsgrunden. Tingsrätten ogillade därför Klemecos skadeståndstalan. Hovrätten utdömde däremot skadestånd till Klemeco, sedan Burström i sitt vittnesmål framhållit ensamrättsavtalets seriösa avsikt; att Klemeco skulle försättas i ett bättre läge än i tidigare muntlig överenskommelse.

Högsta domstolen befriade grossisten från ansvar. HD påpekade i sin dom och förarbeten att arbetsplikten pkt 5.1 hade en särskilt viktig betydelse. Brotten mot arbets- och informationsplikten i avtalspunkterna 5.1 och 9.3 hade dock undanröjts av LS *egenmäktigt* och av sannolikt *illojalt* tvång.

INTRODUKTION TILL PRAKTIKFALLEN med rättsansökningar om *advokaters* ansvar för vårdslöshet/oredlighet mot huvudman; brott mot uppdragsavtal; domstolars/juristdomares undertryckande av bevis- och rättsfakta.

Det finns många belägg för att Sveriges juristdomare värnar de statsauktoriserade advokaterna vid klander från deras kunder. Denna sed praktiseras genom en bland *chefsdomare* beprövad praxis. Motivet till denna hävd synes vara att ingen skall betvivla tillförlitligheten hos Sveriges rättstjänare. Om en tingsrätt skulle ”missa” och bifalla klientens talan, ändrar hovrätten domen till advokatens favör. Studerar man avgjorda ”advokatmål” finner man att domarsitsarna ”alltid” letts av chefen eller ställföreträdaren för tingsrätten eller hovrätten. Den med bestämmande inflytande säkrar att traditionen upprätthålls. Det fria yrket *advokat* har auktoriserats av riksdagen och åtnjuter särskilt skydd jämfört med fria jurister. Undersökningar visar att av missnöjda advokat kunder får mindre än *en procent* klienter

lagakraftvunna bifall i domstol vid ansvarstalan om vårdslöst/illojalt ombudskap. Detta även om klienterna biträts av högt kvalificerade jurister och professorer. Självfallet finns inget lagstöd för att någon yrkeskår skall åtnjuta positiv särbehandling inför rätta. Detta skall förhindras av den grundlag som föreskriver att *alla* medborgare oavsett yrke, samhällsställning, etnicitet, kön, ålder etc. skall behandlas likvärdigt av alla myndigheter. Denna anmälan visar flera exempel på hur grundlagen har kränkts och hur illa likabehandlingsprincipen fungerar vid viss partsställning. Anmälarens insikter började med "det egna" rättsfallet NJA 1992:60. Grunden i Klemecos ansvarstalan mot advokaten LS - efter det ärende som hon misskötte i Malmö tingsrätt - var hennes självvåldiga undanröjande av viktiga rättsgrunder i strid med bekräftat uppdrag. Försöket att få rättvisa och skadestånd gjordes på basis av advokaten Jernryds (SvJ) rättsutredning, beställd och betald av Folksam. Stämningen utmynnade i en *uppenbart* orättfärdig dom från Ängelholms TR. Domen fastställdes *blankt* av hovrätten trots ny tillåten bevisning. Därefter har flera rättssökningar gjorts till vederbörliga instanser jämte resningsansökningar angående juristdomarnas avgöranden. Orsaken till att rättsansökningarna är många beror på att domstolsjurister och advokater har samverkat till oredliga beslut och domskäl. Dessutom har metoden *fokusförskjutning* tillämpats av advokaterna för att försvåra genom ovidkommande synpunkter. Det är förvånande att anmälaren inte uppnått rättvisa trots välgrundade ansökningar.

0. INLEDANDE OBJEKTIV RÄTTSUTREDNING

Efter HD:s dom i NJA 1992:60 beställde försäkringsbolaget Folksam en rättsutredning angående advokaten LS' anmärkningsvärda handläggning som ombud för Klemeco i Malmö tingsrätt.

Om utredningen skulle bekräfta misstankarna avsåg Folksam att öppna ett nytt skadeärende. Rättsutredningen utfördes av advokaterna Sven Jernryd och Ulf Jönsson under några månader. Den utmynnade i att Lena Ström (LS) ansågs ha misskött Klemecos uppdrag genom att inte åberopa två bevisbara relevanta avtalsbrott eller återkallat sådant åberopande. Därutöver hade LS underlåtit att åberopa korrespondens som visade Klemecos villkor för fortsatt samarbete med Jernmanufaktur. Rättsutredarna fann LS vara skadeståndsskyldig p g a "sannolik vårdslöshet". För säkerhets skull rådgjorde man med författaren till "*Advokatens rättsutredningar – metod och ansvar*", Lars Heuman - professor i processrätt vid Juridicum SU. Heuman tog del av utredningen och instämde. Emellertid tog Jernryd orättmätiga hänsyn till LS, som var styrelseledamot i Advokatsamfundet och påtänkt som ny generalsekreterare. Jernryd vägrade inkludera att LS brutit både mot överenskommen strategi samt desinformerat och vilsefört huvudmannen angående vad som *verkligen* skulle åberopas i huvudförhandlingen i Malmö tingsrätt.

Hade Ströms svek och tvetalan åberopats, hade LS fått bevisbördan huruvida avvikelserna från uppdraget hade inverkat menligt eller ej på Klemecos rättsliga utfall. Burströms enträgna begäran att anföra sveket

och vilseförandet förvägrades av Jernryd. Den assisterande advokaten Ulf Jönsson gav följande förklaring i telefon med Burström: *"Det här ärendet (mot LS) är en mycket besvärlig balansgång"*. På min följdfråga upprepades: *"Detta är en besvärlig balansgång"*.

Den färdiga rättsutredningen överlämnades den till advokatkollegan Ström. Därefter fick försäkringsbolaget Folksam och Burström ta del av den. Rättsutredaren Jernryd förklarade denna ordning så här: *"Självklart får Klemeco skadestånd. Vi advokater vill inte se så'nt här i domstol. Ström måste få chansen att använda sin försäkring."* Då Ström vägrade att ens diskutera saken försökte Jernryd övertala mig att utse Lars Heuman till opartisk domare, - *"förutsatt att Ström går med på det."* Jag tyckte detta lät underligt och avböjde. Rättsutredningen ingavs till Ängelholms tingsrätt och återfinns i akten.

PRAKTIKFALL 1. Stämningsansökan till Ängelholms tingsrätt angående skadeståndskrav mot advokaten L Ström (LS) för vårdslös/illojal processföring som ombud i Malmö TR.

Då advokaten LS vägrade tala med rättsutredarna fördes samtal mellan Jernryd och LS' försäkringsbolag Wasa, som vitsordade skäligheten men var bundet av LS' bestridande. Återstod att ta saken till domstol. Klemecos nya ombud Jernryd förhalade dock rättegången med motpartsombudet advokaten L Laurin, sannolikt beroende på akut konkurshot mot Klemeco. Jernryd rådde Burström att låta Klemeco gå i konkurs och köpa talerätten av konkursboet. Burström insåg risken att bulvaner till LS skulle bjuda över och betalade därför under stor uppoffring Klemecos fordringsägare och undanröjde hotet.

Vid den tredje förberedelsen i Ängelholms TR backade Jernryd helt från slutsatserna i sin utredning. Den ekonomiskt barskrapade Burström nödgades därför entlediga Jernryd och efter juridikstudium ensam fullfölja målet på basis av rättsutredningen, stämningsansökan och skriftliga bevis.

Att Klemecos ombud LS i Malmö TR under hela den 3-åriga rättegångsförberedelsen åberopade Jernmanufakturs brott mot tre avtalsklausuler är belagt genom hävningsförklaringen; Ströms stämningsansökan; bevisuppgifter samt ett tiotal korresponderande dokument (*se Malmö TR's akt*). Åberopandet av pkt 5.1 i avtalet var nödvändigt, vilket Högsta domstolen särskilt betonade sex år senare. Klemecos vittnen hördes där bl a den före detta säljaren S Nyberg berättade att Jernmanufakturs VD hade beordrat sin personal att ligga lågt med Klemecos produkter och endast fullfölja redan tagna order. Av domen i Malmö tingsrätt framgår att LS *slutligen inte* åberopade två av de styrkta avtalsbrotten. "Signalen" till Ströms *återkallande* kom från motpartens ombud som en *"ordningsfråga"*. Burström är klar över att detta orkestrerades av tidigare delägaren i Klemeco, S Ålander, Göteborg, vilken i lönnedom lerat sig med Jernmanufaktur sedan han misslyckats ta över Burströms patent.

Talan mot LS för handläggningen i Klemecos mål T 3178-86 vid Malmö tingsrätt, åren 1986 – 1989, pågick åren 1993 – 1996 i **Ängelholms TR, som meddelade Dom DT 71 i mål T 341/93.**

Domslutet blev högst orättfärdigt men tacknämligt *självmarkerande* eller *avslöjande*. Mot bakgrund av

de anmärkningsvärda omständigheter som hade åberopats mot LS, är det övertydligt att domen var partisk och subjektiv. Detta framgår tydligt av tingsrättens sammanfattning: *"Tingsrätten finner sålunda att Lena Ström inte i något av de av Klemeco angivna avseendena varit försumlig då hon förberett och utfört Klemecos talan i tvisten mot Jernmanufaktur. Tvärtom ger utredningen belägg för att hon skött sitt uppdrag med omsorg och skicklighet. Käromålet kan därför inte vinna bifall."*

Anmälarens huvudsakliga kritik:

Tingsrättens *självmarkerande* dom visar tillika mellan raderna att Klemeco inte fick en rättvis rättegång.

Ingen hederlig jurist kan förstå hur juristdomarna kunde berömma LS mot följande bakgrund:

- LS inkallade flera vittnen, men innan dessa hördes vid huvudförhandlingen återkallade hon åberopandet av de avtalsbrott (arbetsplikten pkt 5.1 och 9.3) som vittnena skulle styrka!
- LS genomförde flera tids-, kostnads- och resurskrävande vittnesförhör till styrkande av avtalsbrott som inte åberopades! Detta är *rättegångsmissbruk* enligt Rättegångsbalken. Och vittnes-dito.
- LS avvek utan lov från den med Burström/Klemeco överenskomna viktiga åberopsstrategin!
- LS felinformerade och vilseförde sin huvudman under hela förberedelsen genom att i ett dussin skrifter göra gällande tre avtalsbrott, vilket LS likväl inte fullföljde vid huvudförhandlingen!
- LS försummade att åberopa brevväxlingen med motparten, vilken belyser Klemecos grundvillkor för en fortsatt ensamrätt till den svenske grossisten!
- LS satsade i huvudförhandlingen på ett enda kort = tolkning av en mångtydig avtalsklausul!
- LS förkastade de styrkta brotten mot de två arbets- och informationsförpliktande avtalsklausulerna (5.1 och 9.3) trots att de tydligt visade att Jernmanufaktur varit uppsåtligt passiv!
- LS försummade sin skyldighet att undersöka rättsläget och eventuellt liknande avtal och missade därför standardavtalet EÅ 85, som var vanligt i branschen och borde ha hittats av LS.
- LS försummade att förevisa skillnaden mellan ett *målsättningsavtal* och det specialskrivna "garantiavtalet" som avsågs ge en köpgaranti till Klemeco och faktiskt hade EÅ85 som förlaga.

Tingsrättens dom är osaklig och orättfärdig till svarandens (LS) oförtjänta fördel.

Det fanns all anledning att överklaga tingsrättens våldtäkt på rättvisan. Burström blev uppringd även av juridikprofessorn Lars Heuman, som uppmanade att överklaga. Problemet var att Burströms supporter-skara hade minskat, vilket antagligen var ett av syftena med tingsrättens absurda beröm.

Domen överklagades till Hovrätten över Skåne och Blekinge, som efter klagandens argumentation tillät kompletterande bevisning. Skälet var att LS hade genomfört en **processuell kupp** någon dag innan huvudförhandlingen i Ängelholm. Först *efter* tingsrättens huvudförhandling fann Burström i sin post en 28-sidig inläga som LS personligen delgivit var och en av tingsrättens ledamöter! Inlagan hade dock flera

motsägelser. Dessa styrkte Klemecos påstående att LS aldrig hade anfört som processmaterial något av de brev Klemeco och Jernmanufaktur hade utväxlat, vilka belyste förutsättningarna för avtalet. I kupp-inlagen från LS framgår nämligen att LS inte kände till att Klemeco hade ingivit ett betalningsföreläggande mot Jernmanufaktur. Detta stod i ett av breven, som LS påstod ha läst upp i Malmö tingsrätt! Vilket alltså motbevisades - av henne själv! För att säkerställa att hovrätten skulle beakta allt processmaterial använde Burström vid huvudförhandlingen ett manus för sakframställan, yrkande, grunder, bevisgenomgång samt plädering. Kopior av denna skrift överlämnades för säkerhets skull till både rätten och motparten vid huvudförhandlingens inledning.

Hovrätten lovade på kändens begäran att beakta de nya bevisen och att skriva självständiga domskäl. Rättegången i hovrätten pågick i tre år, efter att ha påskyndats av JK på anmälan av Burström. Efter två dagars huvudförhandling meddelades **Hovrättens Dom DT 4231 den 4 november 1999 i mål T 170/96**. Domen var "blank" utan egna domskäl och utan redovisning eller bedömning av Klemecos nya bevis!

Anmälarens primära kritik mot hovrättens dom:

... Hovrätten gav trots Klemecos uttryckliga begäran och sakens ekonomiska betydelse för såväl Klemeco som bolagets ställföreträdare en blank dom utan angivande av egna domskäl.

- Hovrätten omnämnde varken de bevis som Klemeco tillåtit tillföra eller den verkan bevisen avsågs ha. Att i en dom inte nämna nya relevanta bevis, som godkänts i god ordning strider mot Europadomstolens föreskrift att en dom skall vara begriplig och rättvis. Bristen utgör rättegångsfel.
- Domarsitsen bestod av blivande hovrättspresidenten L-O Engström som ordförande, trots att JK hade ingripit mot denne chef på grund av avdelningens senfärdiga förberedelser och funnit att hovrätten överlade om ärendets handläggning endast med motparten – advokatsidan. Engström medgav skriftligt "*måhända dubiös handläggning*" och var därmed jävig. Två tillförordnade assessorer flankerade jämte ett påtagligt ointresserat yngre hovrättsråd. Att mot ordföranden anmäla jäv vore gagnslöst då hovrätten i övrigt var på studieresa och ytterligare tidsspillan låg i farans riktning.
- Än en gång besannades att det kan presumeras att advokater som är svarande i civilmål skyddas av juristdomarna med alla till buds stående medel.

Ansökan om prövningstillstånd ingavs till HD den 1 december 1999, med skriftligt förord av juridikprofessor e m i straff- och processrätt Hans Klette, Lund, samt från ordföranden för Svenska Uppfinnareföreningen, Stockholm. Det påpekades att rättvisan *måste* fungera oberoende av sak och partställning samt att prejudikat saknas från HD om advokatansvaret sedan 1949. Som vanligt tillbakavisade HD begärd prövningsdispens utan motivering. **Högsta domstolens avvisningsbeslut i mål T 5039–99 meddelades nästan ett år senare den 19 oktober 2000.**

Anmälarens mening:

Domstolarna har gjort en ovederhäftig bedömning av anförda omständigheter. Juristdomarna gav ett fullständigt ogrundat beröm till ett illojalt ombud. Anledning finns att juristdomarna förklarar följande:

- Förtjänade advokaten LS verkligen beröm för att under en längre tid ha misslett sin huvudman om vad processföringen i själva verket skulle innehålla?
- Hur *berömvärt* är det att i "lönndom" frånga sitt överenskomna uppdrag och allvarligt och ödesdigert försvaga huvudmannens processtalan??
- Var det *berömvärt* att LS gjorde sig skyldig till rättegångsmisbruk genom att inkalla och förhöra flera vittnen om avtalsbrott och rättsgrunder, som dessförinnan hade undanröjts av henne själv och därmed gjort bevisningen till en nullitet/betydelselös?
- Hur kan domstolarna anse det *lovvärt* att ombudet LS endast åberopade brott mot en enda avtalsklausul, som bevisligen var motstridig i förhållande till återköpsklausulen?
- Varför negligerade domstolarna att Högsta domstolen i NJA 1992:60 framhöll vikten av arbets- och informationsplikten i pkt 5.1? Klemeco förfogade ju över riklig bevisning som LS från början hade åberopat i Jernmanufaktur-målet. Detta erinrades om i målet mot LS, men negligerades!
- Var det *etiskt* att Ström först efter tre års utevaro från tre förberedande förhandlingar ingav en 28-sidig skrivelse till var och en av juristdomarna någon dag innan huvudförhandlingen i Ängelholm?
- Var det måhända schyst att sända handlingarna till Burström via ytpost, så att Klemeco inte fick del av materialet förrän på kvällen första huvudförhandlingsdagen?

Endast i en upp-och-ned-vänd värld kan LS' klandervärda handläggning i Malmö kallas berömvärd! Ingen borde behöva uppleva att ett tvistemål mot inkorrekt advokat behandlas på ett så subjektivt och orättfärdigt sätt som anmälaren tvingades uppleva i svenska allmänna domstolar!

Hänförliga lagar och regler:

Regeringsformen 1 kap. 2 § *"Den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet... .. Det allmänna skall motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig och religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person."*

RF 1 kap. 9 §: *"Domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen skall i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iakttaga saklighet och opartiskhet."*

RB, 8 kap 4 § (Lag om advokater..., antagna av Sveriges Riksdag):

"En advokat skall i sin verksamhet redbart och nitiskt utföra de uppdrag som anförtrotts honom och iaktta god advokatsed."

Advokatsamfundets Etikregler om God advokatsed. Nedanstående regler föreskrevs 1984 – 2008:

§ 1 *"En advokats främsta plikt är att ... efter bästa förmåga tillvarata klientens intressen. Han är skyldig att främja dessa utan att låta sitt handlande påverkas av tanke på egna fördelar eller obehag ... Advokat får inte främja orätt."*

§ 18 *"Advokat är skyldig att gentemot klienten iaktta trohet och lojalitet"*

§ 23 "Juridiska råd skall vara grundade på erforderlig undersökning av gällande rätt. Uppdrag skall utföras med omsorg, noggrannhet och tillbörlig skyndsamhet ..."

§ 45 st 2 "Advokat får inte medverka till att bevis undertrycks eller förvanskas ..."

HandelsBalken, kapitel 18 (Lag om syssломän, konsulter och ombudsmän):

§ 1 "Varder man av annan ombuden, att å dess vägnar något syssla och uträtta, och säger där ja till; tage fullmakt, och ligge där sedan hans vårdnad å; göre och redo och besked för det han om händer får."

§ 2 "...Går ombudsman vidare, än honom betrott är; rätte själv upp all skada ..."

§ 3 "Handlar syssloman oredligt, brukar list emot honom, som fullmakt gav ... svare till all skada"

§ 4 "... Är ombudsman av försummelse, eller svek, vållande till skadan; plikte då han som sagt är."

BrB 10 kap 5 § (Lag 1986:123 om trolöshet, illojalitet m m):

"... Missbrukar någon, som fått till uppgift att sköta rättslig angelägenhet för någon annan, till förfång för huvudmannen sin förtroendeställning, döms han enligt första stycket, även om angelägenheten inte är av ekonomisk eller teknisk art."

Anm: Det finns ingen lag om att advokater bör särbehandlas positivt av domstolarna i civila ansvarstvister. Hundrafalt beprövad erfarenhet från lagakraftvunna avgöranden av ansvarstvister mot advokater visar att dessa frias från skadeståndsansvar i mer än 95 civilmål av 100. Denna påtagliga ojämlikhet synes ha gällt sedan Sveriges advokatsamfund bildades 1887. Vårt jämförbara grannland Danmark dömer danska advokater till skadeståndsansvar i ungefär 60 civilmål av 100.

Anförda domar i denna anmälan visar på en system-liknande favorisering av statsauktoriserade jurister (advokater).

PRAKTIKFALL 2. De allmänna svenska domstolarnas avgöranden överklagades till ECHR

Neutrala jurister anser att Klemeco inte fick en rättvis rättegång i Ängelholms TR med överinstanser.

Domstolsutslagen, som visar att Sveriges domstolar tillämpar positiv särbehandling av advokater,

anmälades till Europadomstolen 3 april 2001; ECHR-mål nr 73841/01.

Klemeco anförde i ECHR de argument, bevis och omständigheter som framgår av praktikfall 1. Vidare åberopades skadeståndskrav baserat på yrkandena i de svenska domstolarna. Därutöver informerades ECHR om att egna undersökningar och många andras erfarenheter visar att i princip *alla advokater* som krävs på skadestånd för klandervärd handläggning fredas av domstolarna sedan decennier

Anmälningar till ECHR som ännu ligger i kö räknas i femsiffriga tal. Därför är det mycket svårt att få prövning i ECHR. Än högre är tröskeln för dem som inte har råd att anlita professionellt ombud. Burström nödgades av kostnadsskäl men efter juridiska studier att ensam företräda sitt bolag i "Case of Klemeco Nord AB vs Sweden". Ärendet upptogs som "Admissible" den 14 juni 2005. Skriftväxlingen skedde sedan på engelska. Klemecos sista inläga ingavs med stöd av Gunvor Wallin, professor emerita i civilrätt.

Europadomstolen meddelade dom 19 dec 2006. ECHR fann att Sverige *endast* brutit mot Artikel 6 då Klemeco's rättegång inte fullgjorts inom *skälig tid* (7 år). I övrigt fanns inget klandervärt!?

Att de svenska domstolarnas bedömning fick godkänt av ECHR beror på att de viktigaste argumenten hade gallrats bort, vilket framgår av de få domskälen. Det är tydligt att ECHR-domstolens ledamöter inte fick en föredragning av de *relevanta* grunderna. Det påstås ju att endast en marginell omständighet har åberopats! Men de faktiska inlagorna och bevisen till ECHR uppvisar att Sveriges domstolar dömde

partiskt till advokaten LS förmån. Om än i linje med svensk praxis att rättstjänare alltid är objektiva! Jag utgår från att ECHR lever upp till egna påbud om att redogöra för alla grunder och bevis som anförts, så att eftervärlden kan avgöra om en rättvis rättegång förekommit eller ej. Att döma av redovisningen av vilka åberopanden som gjorts framgår tydligt att ECHR's dom är oriktig - det viktigaste i Klemecos material har tagits bort och inte varit uppe till bedömning!

Se här ett utdrag på sidan 2 i ECHR's dom i mål 73841/01 om vad som har åberopats:

"THE FACTS - 1. THE CIRCUMSTANCES OF THE CASE"

"... 7. On 7 June 1993 the applicant company sued A. before the District Court of Ängelholm, claiming that she had been negligent while representing it before the District Court and the Court of Appeal. In particular, she had failed to invoke a standard contract ("EÅ 85") as a ground for their claim."

Min markering i **fetstil av vad som påstås ha åberopats** visar att de mest relevanta skälen till att ombudet A. (advokat LS) borde ha dömts till ansvar i svensk domstol har gallrats bort och inte bedömdes av ECHR! Med stöd av Artikel 43 fanns alla skäl att överklaga ECHR's inkorrekta dom till "The Grand Chamber".

En viktig rättsfråga var även: Är den svenska hovrättens *blanka* fastställelse av tingsrättens dom utan synligt beaktande av nytillkomna bevis och argument *verkligen* att anse som en *rättssäker överprövning* i enlighet med Artikel 6, som stipulerar en rättvis rättegång i betydelse av **objektiv** bedömning?

Överklagandet insändes 19 mars 2007. **ECHR's kortfattade avvisningsbeslut meddelades med värandande post 22 mars 2007.** Beklagligt nog saknar ECHR appellorgan.

Anmälarens synpunkter:

En trovärdig dom måste redovisa sakens bakgrund och parternas åberopanden och grunder – öppet och ärligt. I ECHR's dom redovisas *inte* de *tre allvarligaste* brister som Klemeco anförde till ECHR angående rättsprocessen i Ängelholms TR med överinstanser, där grunderna mot advokat LS deklasserades av den svenska "rättvisan" av partiska skäl enligt praxis. De i klagomålet anförda konstigheterna visar att Klemeco inte fick en rättvis rättegång i Sverige. Det gjordes heller ingen korrekt handläggning i ECHR, då avslöjande omständigheter lyftes undan "av någon" i Strasbourg! Sannolikt för att bibehålla värdet om advokater i svenska domstolar - utan att riskera kritik av ECHR.

Det är bedrövligt att *även* ECHR's redovisning av sak och dom är så orättfärdig. ECHR har genom någons manipulationer fått möjligheten att fria Sverige från ansvar. Är det någon domare/handläggare med advokatbakgrund på ECHR's 2:a avdelning som har mörkat Klemecos huvudgrunder i föredragningen?

S-Å Bergkvist, senior advisor på Mannheimer Swartling Advokatbyrå framhåller i Dagens Juridik 28/2 2019 vad som är viktigt i sammanhanget: *"En duktig domare skriver domen så att den tappande parten förstår varför den förlorat. Det är viktigt för domstolarnas förtroende att de visar upp hur de resonerat för att nå sin slutsats. Om den tappande*

parten inte förstår varför den förlorat finns en överhängande risk att man börjar misstro rättsväsendet."

Redovisningen i ECHR:s dom är skriven som om det endast fanns marginella skäl att anföra mot det svenska domstolsväsendets behandling av Klemecos talan. Då fiffel även kan ske framgent, är det beklagligt att Europarådet inte tillsatt någon kontrollinstans där ECHR's utslag kan kvalitetssäkras.

Sverige ingår i den Europeiska Kommissionen för de mänskliga rättigheterna och friheterna. Europakonventionen är införlivad i Sverige och överordnad svensk lag sedan 1995. Därför borde Sverige ha intresse av att Europadomstolen fungerar så att handläggare inte kommer åt att fiffla och gallra.

Därför hemställs om att JK i samråd med Europarådet/ Europakommissionen utreder vad som hänt. Går inte detta för sig, bör JK upplysa Sveriges regering om behovet av åtgärder.

Noteringar av intresse i anslutning till ECHR-domstolen:

I Europadomstolen representeras varje medlemsland av minst en inhemsk domare med nio års tjänstgöringsperiod. Åren 2003 till 2012 var före detta advokaten Elisabet Fura Sandström domare i ECHR. Fura var *Advokatsamfundets ordförande* åren 1999–2001.

Anmärkningsvärt nog avvisade domaren Elisabet Fura Sandström i skriftligt beslut **25 nov 2003 i mål nr 11071/03** en anmälan till ECHR från L-E Johansson, om att svenska domstolar har dömt fel och favoriserar advokater i civila tvistemål (ombud: jur kand Siv Westerberg). Det är remarkabelt att Elisabet Fura struntade i uppenbart jäv och inte ombad annan domare ersätta henne! Men som förutvarande advokat och ordförande i Advokatsamfundet hade Fura tydligen *egna* intressen i saken!

Nämnas bör att domaren Elisabet Fura var verksam vid ECHR's avdelning 2, där Klemeco-ärendet bevisligen har manipulerats och gallrats *innan* domstolen bedömde huruvida advokater skyddas av de svenska domstolarna i civilmål. Ingen europeisk medborgare skall behöva tåla att en rättsökande behandlas orättvist av de nationella domstolarna och än mindre av den överordnade Europadomstolen!

Europakonventionen är allmängiltig i Sverige sedan 1/1 1995 och stipulerar bland annat följande:

Artikel 6 – Allas rätt till en rättvis rättegång (utdrag)

1. Var och en skall, vid prövningen av hans civila rättigheter och skyldigheter eller av en anklagelse mot honom för brott, vara berättigad till en rättvis och offentlig rättegång inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol som upprättats enligt lag.....

Utdrag ur Sveriges Grundlag, 1 kap. RegeringsFormen:

RF 1:2 - "Den offentliga makten skall utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet... ...Det allmänna skall motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig och religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person."

RF 1:9 - "Domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör uppgifter inom den offentliga förvaltningen skall i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iakttaga saklighet och opartiskhet."

Sveriges Grundlag innefattar även domareden enligt RB 4:11, som varje domare måste gå ed på att efterleva:

"Jag N.N. lovar och försäkrar på heder och samvete, att jag vill och skall efter mitt bästa förstånd och samvete i alla domar rätt göra, ej mindre den fattige än den rike, och döma efter Sveriges lag och laga stadgar; aldrig lag vränga eller orätt främja för släktskap, svågerskap, vänskap, avund, illvilja eller räddhåga, ej heller för mutor och gåvor eller annan orsak, under vad sken det vara må; ej den saker göra, som saklös är, eller den saklös, som saker är. Jag skall varken förr, än domen avsäges, eller sedan uppenbara dem, som till rätta gå, eller andra de rådslag rätten inom stängda dörrar håller. Detta allt vill och skall jag som en ärlig och uppriktig domare troget hålla."

Olaus Petris domarregler, verserna 1- 43, vilka fortfarande är i bruk för envar domares efterrättelse.

Likhet inför lagen är en viktig faktor i domareden; en domare skall "inte lag vränga eller orätt främja, inte taga mutor och gåvor och respektera tystnadsplikten." Domarreglerna betonar särskilt vikten av att behandla alla rättvist.

Anm: Det finns ingen svensk lagregel om att advokater bör favoriseras vid civila tvister. Likväl säger den mångfald beprövade erfarenheten från lagakraftvunna domar i tvister mellan klient och ifrågasatt advokat att den av riksdagen auktoriserade advokaten frias från ansvar i minst 95 civilmål av 100. Orsaken synes vara den fula praxisen att negligera grundlagen och domarreglerna till förmån för den feltänkta och missriktade målsättningen att bevara allmänhetens tilltro till rättsväsendet. Ojämligheten mellan advokater och gemene man synes ha gällt sedan Sveriges advokatsamfund bildades 1887. Som jämförelse förpliktas *advokater* i vårt grannland Danmark till skadeståndsansvar i ungefär 60 civilmål av 100!

Anfört material visar att diskriminering av enskilda förekommer 99-procentigt i Sverige då advokat är svarande i civilmål.

PRAKTIKFALL 3. Ny talan i Ängelholms TR mot advokaten L Ström – nu om ansvar för *vilseförande av klient* samt *trolöshet och svek* mot avtalat uppdrag i mål T 3178–86 i Malmö tingsrätt

Ströms (LS) svek mot sitt uppdrag och vilseförande desinformation till huvudmannen, undertrycktes av advokatkollegorna Jernryd och Jönsson i rättsutredningen angående processföringen i Malmö tingsrätt (fallet NJA 1992:60). Den klient som kan åberopa att advokaten inte bara *vilselett* honom fortlöpande utan även *avvikit från sitt uppdrag*, förfogar över en stark grund i en ansvarstvist mot sin advokat.

Klemecos nya ombud Jernryd anförde likväl inte dessa omständigheter i stämningsansökan mot LS, oaktat Burströms begäran. Detta visar hur allvarligt advokatkåren såg på Klemecos ansvarstalan mot LS, som då var tongivande ledamot i Sveriges Advokatsamfund och blivande generalsekreterare.

Burström nödgades entlediga Jernryd då denne fortsatte ta otillbörliga hänsyn till kollegan LS. Utan kapital och juridiskt biträde, saknade Klemeco förmåga att kräva förflyttning av bevisbördan till LS, på den grunden att hon avvikit från sitt uppdrag och fört Klemeco bakom ljuset. Som lagstöd kan nämnas HB 18:1–4, samt vanlig naturrätt. LS gjorde gällande att hennes handläggning inte hade inverkat på tvistens utfall för Klemeco i Malmö TR och slutligen i HD.

Burström framhöll för Ängelholms TR att hans situation inte var självförvållad utan ursäktlig då denna grund hade avfärdats av ombudet Jernryd. Dessutom var kärandesidan ekonomiskt utblottad efter advokaternas tidsförhalning i ett tidigare skede. Det fanns ingen möjlighet att anlita juridiskt biträde.

Ängelholms TR beslöt likväl avvisa 28 nov 2001 i Mål T 4003–01 med hänvisning till *res judicata*.

Utslaget överklagades till hovrätten med hänvisning till att ombudet Jernryd hade vägrat tillmötesgå Klemecos begäran att mot advokatkollegan LS åberopa brott mot uppdragsavtalet och vilseledande av huvudman. Utan att avvakta tingsrättens dom i praktikfallet 1 hade Jernryd även tömt Klemecos rättsskydd hos Folksam. **Hovrätten beslutade 2002-02-15 om avvisning i mål Ö 3191-01**

Ansökan till Högsta domstolen 27 mars 2002 om prövningsdispens.

Rättegångshinder genom res judicata är tillämplig om man INTE beaktar de ursäkter som klaganden anför. Klemecos talan borde ha prövats med tanke på att ombudet Jernryd inte gjorde vad etikreglerna förpliktade till i målet mot Ström och att bristen inte kunde repareras. Orsaken till advokaten Jernryds vägran att tillmötesgå Burströms begäran och att han svek sin etiska plikt var att motparten LS var styrelseledamot i Advokatsamfundet. Ingen skall behöva tåla att en **advokat** sätter värnet om sin yrkeskår och sina kollegor före omsorgen om sin huvudman. Ingen skall heller behöva uppleva att juristdomare inte kan skilja på sak och person utan tar parti för befryndade advokater, som bevisligen förtjänar allvarlig kritik. **HD avvisade ansökan 2 maj 2002 (mål Ö 1362-02).**

Ett urval tillämpliga lagregler, utöver ovan redovisade. *Advokatårens Etikregler:*

§ 24 "Klienten skall på lämpligt sätt hållas underrättad om vad som förekommer vid utförandet av hans uppdrag.

Förfrågningar härom från klientens sida skall besvaras skyndsamt"

§ 41 "Advokat får inte vilseleda motparten genom att om faktiska förhållanden eller innehållet i rättsregler lämna uppgifter, som han vet är oriktiga." ... (Detta gäller självfallet även advokatens förhållningssätt till sin klient.)

Anm: Det finns ingen förordning om att advokater skall favoriseras av domstol vid civila tvister. Studier av lagakraftvunna domar för ansvarstvister i Sverige mot advokat kan tolkas så att dessa frias från ansvar och skadeståndsskyldighet i mer än 95 fall av 100. Ojämligheten synes ha gällt sedan Sveriges advokatsamfund bildades 1887. Vårt jämförbara grannland Danmark dömer instämnda advokater till skadeståndsansvar i ungefär 60 civilmål av 100.

PRAKRIKFALL 4. RESNINGSANSÖKAN till HD den 25/9 2002 i anledning av NJA 1992 s 403

Resning begärdes hos Högsta Domstolen i målet mellan Klemeco Nord AB och Jernmanufaktur AB (fallet NJA 1992:60). Grund: Advokaten Ström (LS) hade som ombud för Klemeco utan lov frånfallit konkludent bekräftat uppdrag genom att i huvudförhandlingen i Malmö TR frånfälla två skriftligt kommunicerade avtalsbrott och endast åberopa *en enda* grund, som till skillnad från de två som hon undanröjde saknade entydig rättskraft. LS hade under den treåriga rättegångstiden i ett dussin inlagor bekräftat att *tre* rättsgrunder åberopades i rättegången, vilket även var kärandesidans uppdrag. Risker för motsatsvis tolkning av den tvetydiga avtalspunkten 3.1 är uppenbar för en jurist. Klemeco drabbades följdenligt av en förödande rättsförlust. Om LS hade varit lojal utan att *vilseföra* sin huvudman och utan att *undanröja* åberopandet av allvarliga avtalsbrott, vilket satte bevis och vittnesmål ur funktion, hade Klemecos skadeståndstalan mot Jernmanufaktur med all säkerhet blivit framgångsrik.

Motpartens ombud B Sjövall har i efterhand berättat för S Jernryd att hans uppdragsgivare Jernmanufaktur hade bett honom fråga Klemecos ombud LS redan vid huvudförhandlingens inledning i Malmö TR om verkligen alla rättsgrunder åberopades och inte endast "garantiklausulen" pkt 3.1. Klemecos ombud LS hade genast svarat ungefärligen: "Det är punkt 3.1 som åberopas". Den då icke rättsbildade ställföreträdaren Burström antog att de andra avtalsbrotten skulle avhandlas dagen därpå, då inkallade vittnen skulle höras om dessa.

Av intresse är att Klemecos tidigare hälftenägare S Ålander, som genom olika försåt försökte komma över Burströms patent, visade sig samarbeta i lönnedom med motparten Jernmanufaktur, trots sitt avtal med Burström om konkurrensförbud i tre år efter aktieförsäljningen.

Resningsansökan Ö 3423–02 avvisades av HD efter 3 års liggetid den 30/11 2005 utan angivna skäl.

Anmälarens anmärkning:

En klient finner att hans ombud har undanröjt viktiga åberopanden och konsekvent vilselett honom i tre års tid i frågor som hade stor betydelse för uppdragets slutresultat. Då borde självfallet ombudet svara för konsekvenserna eftersom ombudet *även* bröt mot sitt uppdragsavtal. Följaktligen föreligger klara resningsskäl. Då advokaten Ströms svikliga agerande även kan anses brottsligt (jfr BrB 10 kap 5 §) kan man fråga sig varför HD inte vill pröva saken?

PRAKTIKFALL 5. RESNINGSANSÖKAN nr 2 till HD 1/10 2002 angående advokaten Jernryds oetiska agerande som bemyndigat ombud i tvisten mot advokaten L Ström i Ängelholms tingsrätt 1993 – 1996

Resningsansökan nr 2 gällde att advokaten Jernryd, som svarade för rättsutredning och efterföljande stämningsansökan mot kollegan LS, undertryckte den *allvarligaste* bristen i hennes handläggning; nämligen Ströms otillåtna avvikelse från uppdraget jämte vilseförandet av sin huvudman. Under en flera timmar lång lördagseftermiddag på Jernryds advokatkontor i Lund vädjade Burström med sin fästmö enträget men förgäves att Jernryd skulle åberopa dessa omständigheter. Burström ansåg att LS borde ha bevisbördan vid ansvarsbestridande, då ju LS utan lov svikit sitt åliggande och försvagat Klemecos talan genom att självsvåldigt reducera Klemecos rättsgrunder och bevis.

I Jernryds rättsutredning slås fast att ombudet LS i den skriftliga talan mot Jernmanufaktur hade åberopat tre avtalsbrott jämte kraftfulla bevis. I verkligheten åberopade LS vid *huvudförhandlingen* i Malmö TR endast *en* grund (klausulen 3.1), där risken för motsatsvis tolkning var stor. Om Jernryd hade åberopat svek och desinformation hade kollegan LS tvingats motbevisa att handläggningen invercade negativt på Klemecos rättsutfall. Det kan hållas för visst att LS inte hade klarat denna bevisbörda med bifall ens från Ängelholms tingsrätt. Jernryd vägrade alltså att ta med allt som var väsentligt i Klemecos talan mot LS och vägrade styvnackat lägga bevisbördan på sin kollega LS. Jernryds inställning beror

knappast på kunskapsbrist utan på illojalitet och otillbörliga hänsyn till sin kollega och samfundet, där båda var ledamöter sedan länge. Advokatsamfundet har beklagligtvis bestämt att disciplinanmälan inte får göras senare än tre år efter tidpunkten för etikbrottet. Därför kunde Burström inte få prövat om etiknämnden verkligen ansåg att Jernryds handläggning var förenlig med samfundets etikregler. Då bevisbördan för konsekvenserna av LS' desinformation och avsteget från processupplägget inte lades på LS, kunde tingsrätten avkunna sina orimliga men självavslöjande domskäl i målet T 341/93: "*Tvärtom ger utredningen belägg för att hon (LS) skött sitt uppdrag med omsorg och skicklighet*".

Resningsansökan Ö 3483–02 avvisades av HD den 30 november 2005 (efter tre (3) års liggetid).

Anmälarens synpunkter:

Klientens nya ombud advokaten Jernryd har genom falska påståenden skyddat sin kollega LS, som var klientens första ombud. Såväl i rättsutredningen som i det nya ombudets stämningsansökan undanhölls att advokaten LS under lång tid hade fört sin huvudman bakom ljuset och grovt förbrutit sig mot uppdragets godtagna uppgifter. *Nog är väl detta tillräcklig resningsgrund? Även om ett offentliggörande skulle minska förtroendet för advokaten LS?* Det är knappast förtroendeskapande att HD:s beslut saknar offentliga beslutsskäl. Saken anmäldes av Burström till domstolen för mänskliga rättigheter – ECHR i Strasbourg. Dock utan verkan.

Allmängiltiga och i sammanhanget tillämpliga lagregler:

RB 8:4: "*En advokat skall i sin verksamhet redbart och nitiskt utföra de uppdrag som anförtrotts honom och iaktta god advokatsed.*"

Ur Advokatsamfundets etikregler:

§ 1 "*En advokats främsta plikt är att ... efter bästa förmåga tillvarata klientens intressen. Han är skyldig att främja dessa utan att låta sitt handlande påverkas av tanke på egna fördelar eller obehag ... Advokat får inte främja orätt.*".....

§ 18 "*Advokat är skyldig att gentemot klienten iaktta trohet och lojalitet*".....

§ 45 st 2 "*Advokat får inte medverka till att bevis undertrycks eller förvanskas ...*"

BrB, 10 kap 5 §

Missbrukar någon, som fått till uppgift att sköta rättslig angelägenhet för någon annan, till förfång för huvudmannen sin förtroendeställning, döms han enligt första stycket, även om angelägenheten inte är av ekonomisk eller teknisk art.

Anm: Det finns ingen lag om att advokater bör favoriseras i ansvarstvister. Noteringen är berättigad, då lagakraftvunna domar om ansvarstvist mot advokat utfaller så att skadeståndsskyldighet tillbakavisas i mer än 95 civilmål av 100. Ojämligheten synes ha gällt sedan Sveriges advokatsamfund bildades 1887. Sveriges grannland Danmark fastställer advokaters skadeståndsansvar i ungefär 60 civilmål av 100. Anmälan styrker diskriminering av enskilda i civila tvister mot advokater.

PRAKTIKFALL 6. Stämningsansökan till Lunds TR 20/11 2003 i mål T 4586–03 mot S Jernryd (SvJ)

Ansvar för svek och illojalitet vid utredning och talan mot advokat LS i Ängelholms TR i mål T 341/93

Burström övertog Klemeco's talerätt och ansökte om stämning mot Advokatfirman S Jernryd AB och advokaten SvJ. Lunds tingsrätt, där Jernryd har sitt stamlokal, beställde en promemoria från f d lagmannen i Eslövs TR, Karl-Olof Lidin. Lagmannens PM är varken undertecknat eller daterat! I PM-et görs felaktigt gällande att Högsta domstolen i NJA 1992 s 403 fastslagit att inga brott mot avtalet med Jernmanufaktur kan föranleda skadestånd. Men HD:s dom gällde *enbart tolkningen av klausulen 3.1! Allmänna rättsgrundsatser, Pacta sunt servanda* samt reglerna om *dolus* och *culpa* nonchaleras helt i PM-et! Vidare negligeras att en generell lojalitetsplikt gäller i alla avtalsförhållanden! Det klandervärda i att ombudet LS svek och *inte fullföljde* överenskommelsen att åberopa *tre* avtalsbrott förbigås! PM-et förordar på ovederhäftig grund att stämningsansökan mot SvJ borde avvisas. Jernryd delgavs därför *ingen stämning*. Burström återkallade ansökan som avskrevs 2002-10-18.

Mot bakgrund av Lidins PM ingavs en ny stämningsansökan ett år senare till Lunds tingsrätt (**mål T 4586-03**). Grunden var att Klemecos f d ombud Jernryd inte hade uppfyllt sin plikt att lojalt och odelt ta tillvara sin huvudmans intressen och åberopa samtliga relevanta omständigheter för att nå framgång mot advokatkollegan LS i Ängelholms tingsrätt. Värsta försummelsen var att inte rikta bevisbördan mot LS för presumtionsansvar till följd av hennes *svek mot uppdragsavtalet* och hennes konsekventa *desinformation* (jfr HB kap 18). Jernryd var *de facto* medveten om svårigheten att i svensk domstol utfå skadestånd från advokater! Han fann att endast två advokater hade förlorat mot missnöjda klienter det senaste halvseket! Jernryd sade dessutom i vittnens närvaro: *"Om Lena Ström hade skött sitt uppdrag korrekt, hade Klemeco vunnit mot Jernmanufaktur så att det stänkt om det"*.

Men LS hade vid huvudförhandlingen *svikit* uppdragets förpliktelse och efterlevde *inte* vad huvudmannen *förespeglats* i skriftväxlingen inför Malmö tingsrätt (enligt Burströms kännedomskopior). Skrifterna överensstämde med Burströms vilja och överenskommelsen med ombudet LS. Men att LS *i sista stund* och *utan lov* undanförde två viktiga rättsgrunder uppdragades av Burström först vid genomläsningen av domen från Malmö tingsrätt.

Jernryd var klar över att LS hade en stor blotta i form av löftesbrottet och desinformationen, men vägrade likväl tillmötesgå Burströms begäran att anföra detta. Jernryd var inte lojal mot *klienten* då han mörkade kollegans svek och vilseförande. Detta var centralt i Burströms stämningsansökan mot Jernryd. Lunds tingsrätt negligerade - mot bättre vetande det faktum att en advokat som olovandes frånfaller avtalat uppdrag och vilseför sin huvudman, har bevisbördan om advokaten förnekar kausalt ansvar. Om Jernryd åberopat allt hade LS inte förmått tillbakavisa ansvaret för Klemecos rättsförlust. Men Jernryd ville uppenbarligen inte att domslutet blev till Klemecos fördel i Ängelholms tingsrätt.

Lunds tingsrätt ignorerade återigen försiktighetsprincipen i RB 42:5 (för rättsökanden) i en lagtrotsande dom utan att utfärda stämning. Domen, som rymmer flera märkligheter, avkunnades av en enda domare - den från Malmö fastighetsdomstol pensionerade chefsrådmannen Tomas Krüeger.

Anmärkningsvärt i domen är bland annat följande:

- Lunds TR lade uppenbarligen stor vikt vid lagmannen Lidins osakliga PM! Den ingår som domsbilaga, trots att promemorian är *obsolet* för den *nya* stämningsansökan!
- Tingsrätten har oredligen tagit fasta på PM-ets felaktiga påstående att HD fastslagit att inget avtalsbrott mot ensamrättsavtalet i NJA 1992:60 kan sanktioneras med skadestånd. Vilket är fel.
- Mot bättre vetande bortser Lunds TR från det faktum att om ett avtal inte skall ha *skadestånd* som sanktion ens vid grova avtalsbrott, så måste en sådan friskrivning göras i avtalet.
- Mot bättre vetande negligerar tingsrätten den ofantliga fördelen för en kärande att relevant bevisbörda läggs på svaranden. I tvisten mellan Klemeco och LS hade LS haft mycket svårt att bevisa att hennes otillåtna avsteg från utfästelsen att åberopa tre avtalsbrott inte kunde ha medfört att Klemeco förlorade tvisten i Malmö tingsrätt och i HD i rättsfallet NJA 1992:60.
- HD's dom används på ett ohederligt sätt för att "nullifiera" Klemecos skadeståndsmöjlighet till noll kronor och göra käromålet uppenbart ogrundat likt de "tokmål" som motiverar lagregeln RB 42:5. Jurister vet att det inte är gratis att genom vårdslöshet eller uppsåt bryta mot ingångna avtal eller en explicit arbetsplikt, vars betydelse därför betonades av HD i NJA 1992:60.
- Man kan utgå från att Lunds TR insåg att omvänd bevisbörda även kan placeras på Jernryd då han inte uppfyllde sin advokatplikt fullt ut, trots uppmaning.

Domen överklagades till hovrätten. Då Bertil Burström var nämndeman i skånska hovrätten flyttades överklagandet till Göta hovrätt i Jönköping; mål T 44–04.

Hovrätten negligerade verkan av skälig bevisbörda för LS utan att diskutera det åberopade alternativet. Göta hovrätt synes utgå från att Ängelholms tingsrätts partiska dom (Praktikfall 1) skulle ha fått samma utfall, även om Jernryds undangömda omständigheter skulle ha åberopats, med åtföljande omvänd bevisbörda! Hovrättens avsaknad av resonemang är ohederligt då klaganden gör gällande att omvänd bevisbörda är en lagstödd och naturlig konsekvens då ett ombud utan lov struntar i överenskomna arbetsuppgifter och tillika för sin huvudman bakom ljustet. En rättfärdig bedömning hade blivit till fördel för Klemeco i Ängelholms TR om bevisbördan lagts på svaranden LS.

Enligt doktrin och lagens förarbeten måste bestämmelserna i RB 42:5 och RB 50:8 o 13 om avvisning av en rättsansökan tillämpas restriktivt. Det handlade här inte om tidsförhållning – inte heller förelåg ohemula skäl. Om tingsrätten anser att förutsättningar för bifall saknas, är detta inte tillräckligt för att

hovrätten kan betrakta talan som uppenbart ogrundad. Jfr NJA 1995 C 59.

Göta hovrätt fastställde 13/9 2004 tingsrättens dom.

Observera: I hovrättens dom sid 2ö framgår att svaranden Jernryd har delgivits stämningsansökan och "har bestritt ändring". Klaganden har inte upplysts om detta. **Hovrätten bröt även mot RB 50:10, som föreskriver: "Hovrätten skall sända över svarsskrivelsen till klaganden".**

Burströms klagomål till Högsta domstolen i **mål nr T 4197–04 föranledde** dock extra betänketid.

HD dröjde ett år innan dispensansökan avslogs utan kända skäl.

PRAKTIKFALL 7. Stämningsansökan till Lunds TR, 26/2 2007, mål T 855–07, versus advokaten S

Jernryd m fl beträffande ansvar för skadebringande brister i saklighet och upplysningsförpliktelse vid rättsutredning för försäkringsbolaget Folksam och Klemecos räkning

I praktikfallen ovan har *advokater* främjat orätt genom illojalt uppträdande mot klienter och etikregler. Anledningen har främst varit att skydda sina *kollegor*. Även inblandade *juristdomare*, liksom många dessförinnan, har avgjort ansvarsvister på ett subjektivt sätt när *advokat* varit svarande. Burström bestämde sig, trots alla vedervärdiga övergrepp från rättvisan själv, för ännu en test av "rättvisan", som enligt all erfarenhet inte fungerar objektivt och förutsebart vid aktuell partsställning.

Advokatfirman Jernryd m fl stämdes därför återigen vid Lunds tingsrätt, nu med en enda grund:

Försummad objektivitet och upplysningsplikt såsom *rättsutredare utan ombudsfullmakt*. Jernryd utsågs först ett halvår senare till *processombud med fullmakt*.

Rättsgrundande fakta: Bristande objektivitet och brott mot advokats upplysningsplikt vid *rättsutredning* av kollegan Ströms handläggning som ombud för Klemeco Nord AB. Jernryd utelämnade medvetet kollegans brott mot advokatetiken, nämligen att Ström utan lov hade avvikit från väsentliga åtaganden i uppdraget, samt desinformerat och vilselett uppdragsgivaren. Genom Jernryds mörkande i rättsutredningen uppstod en ekonomisk skada för Klemeco, vilken realiserades då Ström stämdes med rättsutredningen som grund vid Ängelholms tingsrätt och bevisbördan för skadans orsaker *inte* kunde läggas på svaranden. LS hade med påtvingad bevisbörda haft svårt att styrka att hennes otillåtna underlåtelse att åberopa de två avtalsbrotten mot pktr. 5.1 och 9.3 inte hade inverkat på utfallet.

Rådmannen Lars Lindblad vid Lunds tingsrätt beslöt 4 april 2007, att inte pröva saken! Beslutet baserades på *res judicata* från "icke-domen" i mål T 4586–03 av 12 dec 2003. Tingsrätten brydde sig alltså inte ens om att "domen" man hänvisade till, inte grundades på ett *kontradiktoriskt* förfarande. Jernryd hade inte ens blivit delgiven enligt vad som upplystes för kändanden.

Det är värt klander att tingsrätten nonchalerade att tillmötesgå kändandens önskemål om en mer neutral och fristående domstol än Lunds tingsrätt, där Jernryd var på sin hemmaplan.

Lunds tingsrätt beslöt 2007-04-04 att avvisa ansökan utan att utfärda stämning av Jernryd.

Beslutet överklagades till Hovrätten i juli 2007. Se mål nr Ö 985–07.

Klaganden lyfte fram att aktualiserad fråga aldrig blivit kontradiktoriskt och korrekt utredd av någon domstol. Det var fel av tingsrätten att vägra kontradiktorisk prövning när reglerna föreskriver att avvisning av en stämningsansökan skall tillämpas med försiktighet och undvikas så långt möjligt. Vidare borde domstolarna tagit hänsyn till att käranden var svagare part i alla avseenden. Eventuella oklarheter kring adekvat kausalitet mellan skadan och ”gärningen” kunde ha klarlagts genom ett skäligt föreläggande. Men detta kräver att domstolen uppfyller sitt uppdrag som ett rättssäkert institut i samhället.

Hovrättens beslut 2007-09-11 att lämna överklagandet utan bifall, antyder att de domstolsjurister och advokater som främjat orätt i anknutna ärenden behövde skyddas. Hovrätten påstår besynnerligt nog att Burströms önskemål om en neutral domstol tillgodosågs genom att Lunds TR förordnade en rådmann från en annan tingsrätt. Detta fick inte Burström besked om och är dessutom fel i sak. Klaganden nödgas påminna om Europadomstolens maxim, att envar rättssökande skall kunna se att det är rättvisa som har skipats när man läser domen. Tingsrätten nämner inte något om rådmannen Lindblads yrkeshemvist och om han var tillsatt för att tillgodose kravet på neutralitet. Av andra källor framgår att Lindblad var verksam i Lunds tingsrätt och utsågs till *ordinarie rådmann* i juli 2007.

Ansökan 2007-10-09 till Högsta domstolen om överprövning p g a domarjäv och mörka domskäl med yrkande om att HD för första gången i modern tid måtte bevilja prövningstillstånd i en tvist mot advokat. Komplettering till HD gjordes 2007-12-03 jämte bilagor.

Några av Burströms argument, som dock inte gjorde intryck på HD:

- Inget domslut från en rättvis kontradiktorisk rättegång! – Då finns ingen bäring på res judicata!
- Sakfrågan har bevisligen *aldrig* prövats i en kontradiktorisk rättegång. Se Dom i Lunds tingsrätt 12 dec 2003 och Dom från Hovrätten 13 sept 2004.
- De svenska domstolarna har återigen kränkt Europakonventionens bestämmelser om envars rätt till en *rättvis* rättegång, som synbarligen måste framstå som korrekt.
- Att behandla Burströms logiska och rättsligt grundade argument samt kausala skadekonsekvenser som om det rörde sig om ett ”tokmål” är både ohederligt och kränkande.
- Domarjäv: Lagmannen Sigurd Heuman var i bakgrundsfallet Klemeco vs. advokaten L Ström chef för Ängelholms tingsrätt och ansvarade i inledningsskedet för processledningen. Någon tid därefter blev lagmannen vid Landskrona tingsrätt, Gunnar Arvidsson ansvarig för processledningen.
- Sigurd Heuman var styrelseledamot i Svenska Domareförbundet, som i sitt remissvar till SOU 1999:31 friskrev hela advokatkåren från *varje* misstanke om illojalitet - som en grundprincip. Som framgår av denna anmälan saknar detta påstående verklighetsförankring.

Högsta domstolen beslutade 2008-03-25 att hovrättens negligering av Burströms Jävsanmälan samt res judicata-besluten i tingsrätten och hovrätten skall stå fast utan överprövning.

SAMMANFATTNING

Sveriges juristdomare samt de civilt anställda advokaterna - auktoriserade av riksdagen, måste hållas under uppsikt av rättvisans sista utpost Justitiekanslern. Justitieombudsmannen har uppgifter som tangerar JK:s arbetsområde. För att folket skall känna förtroende för rättens aktörer måste JK:s tillsyn vara aktiv och korrigerande. Anmälaren hemställer om att JK noga undersöker den oredlighet och partiska bedömningspraxis som påtalas i anmälan, samt rättrådigt uppfyller sitt åliggande i enlighet med JK:s uppgift. Anmälarens upplevelser av allvarliga fel, fusk och försummelser framgår av praktikfallen. Det behöver knappast påpekas att det handlar om *oredlighet och förtroendemissbruk* med tanke på det ansvar som svenska folket har lagt på rättvisans vaktposter. ***Nedan sammanfattas missförhållanden och oacceptabla avvikelser från den standard som enligt etik- och domarregler gäller för vederbörande.***

0. Ursprunget (*Klemeco Nord AB vs. Jernmanufaktur AB; angående skadestånd för avtalsbrott*).

Handläggningen innehåller flera oacceptabla företeelser. **En advokat vilseför** sin klient och *avviker* i avgörande grad från avtalad handlingsplan och *elimineras* relevanta grunder och bevis - sannolikt anstucken av en tidigare delägare i Klemeco, vilken avtalsstridigt gått över till svarandebolaget. En **chefsjurist** skriver ett tendentiöst förord till HD i riksförbundets namn - utan diarieföring och utan förbundsledningens hörande.

Viktiga observationer utanför JK:s fögderi: Det är ett stort problem när kontrollen av statliga bidrag och EU-bidrag etc. missköts. Kriminellt sinnade tillförs därvid stora summor svarta pengar som kan användas samhällsskadligt för att åstadkomma att rättvisan fallerar så att hederliga personer drabbas svårt, alltmedan skurkar och befryndade gynnas och går fria.

Praktikfall 1 (*Klemeco vs. advokaten LS i Ängelholms TR angående ansvar för vårdslös/illojal processföring i Malmö tingsrätt*) **visar att** det fanns skäl att stämma advokaten LS, som oredligt och självsvåldigt undanförde flera rättsgrunder och bevis. Fallet visar *även* att Klemecos nya ombud SvJ, som utformade stämningsansökan mot LS var illojal genom att oetiskt skydda sin kollega. Praktikfallet visar tillika att de tre juristdomarna i tingsrätten var partiska genom att värna advokaten LS, samt utan minsta anledning *berömma hennes handläggning*. Praktikfallet visar även att hovrätten inte skötte sin kvalitetssäkrande uppgift, samt att hovrättens dom inte är rättsäker på grund av avsaknaden av redovisning och bedömning av de nya godkända bevisen. HD tiger trots att underinstanserna på ett utmanande sätt värnat en klandervärd advokat i en berättigad talan, medan juristdomarna förtjänar stark kritik.

Praktikfall 2 (Klemeco vs. staten Sverige i ECHR Strasbourg; Burström efterlyser åtgärder mot partisk och systematisk domstolsbehandling när *advokat* är svarande i civilmål) **visar att** det även i Europadomstolen förekommer oegentligheter. Hade inte klagandens *starkaste* grunder gallrats bort, vilket kan förstås av domens bakgrundsredovisning, skulle svenska juristdomares jämlikhetskränkande praxis att favorisera advokatkåren i civilmål fått en välbehövlig tillrättavisning.

Observationer utanför JK:s fögderi: Skriftlig bevisning i form av ett ECHR-beslut visar att en svensk domare (EFS) vid ECHR, avd. 2, undanröjde ett liknande klagomål som Klemecos/Burströms trots uppenbart jäv. Detta visar att svenska domare med otillbörliga intressen har möjlighet att ingripa orättfärdigt i ECHR-mål både i beslutet och under ärendets handläggning.

Praktikfall 3 (Klemeco vs. advokaten L S; angående ansvar för grovt brott mot uppdragsavtalet och mångårigt vilseförande av huvudman) **visar att** advokaten LS undslapp domstolsprövning av sitt svek mot huvudman jämte försvagandet av dennes talan. Visar även att en advokatkollega (nya ombudet SvJ) svikligen mörkade möjligheten till omvänd bevisbörda mot advokat LS. Därmed slapp juristdomarna bedöma advokaten LS' värsta felsteg. Fallet illustrerar att allmänheten inte är betjänt av ett advokatskrå som ägnar sig åt skadlig kåranda, där omtanken främst gäller kollegan och inte klienten i balansgången mellan sannfärdig rätt och samfundsmedlemmen.

Praktikfall 4 (Resningsansökan till HD; angående omprövning p g a oegentligheter från ombudet LS för Klemeco i Malmö tingsrätt i NJA 1992:60) visar **att** det inte anses utgöra resningsgrund att Högsta domstolens utslag med all säkerhet skulle ha blivit det motsatta om alla grunder och bevis hade åberopats även vid huvudförhandlingen av ett *lojalt* ombud och inte av en *trolös* advokat.

Praktikfall 5 (Resningsansökan till HD; angående omprövning p g a advokaten SvJ's oetiska handlande vid utredning av kollegan LS' handläggning i rättsfallet NJA 1992:60, samt SvJ's illojalitet som rättegångsombud vid ansvarstalan mot LS, **visar att** advokaters lojalitet vid "känsliga" mål inte riktas till uppdragsgivaren utan till instämd advokatkollega och Advokatsamfundet. Visar även att bedrägligt beteende och etik inte är tillräcklig resningsgrund, trots att HD-avgöranden saknas om advokaters yrkesetik.

Praktikfall 6 (Burström vs. advokaten SvJ, angående ansvar för bristande lojalitet till huvudman innefattande grov underlåtelse som ombud i tvistemål mot advokatkollega) **visar att** juristdomare kan tillgripa en felaktig tolkning av en HD-dom och intellektuellt ohederligt negligera fördelen för en kärende att placera bevisbördan på den som utan lov avviker från mottagen uppgift som ombud. Praktikfallet visar även att avvisningsregeln för "Tokmål" kan användas rättsvidrigt för att undvika kontradiktorisk

rättegång. Fallet visar även att advokaterna i tvisten mot advokatkollegan LS hade en ”besvärlig balansgång”, som ledde till uppsåtlig skada för klienten och till fördel för inblandade advokater.

Praktikfall 7 (Burström vs. advokaten SvJ, angående ansvar för att denne vid sin rättsutredning tog otillbörliga hänsyn till advokatkollegan genom mörkande av trolöshet, svek och desinformation), **visar att** *res judicata*-instrumentet kan tillgripas på tvivelaktiga grunder med hänvisning till ett domstolsbeslut som avkunnats utan rättegång. Praktikfallet visar att avvisnings-grunden ”Tokmål” kan användas i strid med försiktighetsprincipen för att undvika offentlighet. Fallet visar även att en domstol kan förhindra rättegång genom att medvetet bortse från vad en part skulle ha uppnått med skälig omvänd bevisbörda. Praktikfallet visar liksom övriga fall att kollegial korruption mellan advokater och juristdomare är frekvent förekommande och undergräver den svenska rättvisans anseende inifrån.

VEM BÄR ANSVARET FÖR DE RÄTTSFÖRLUSTER SOM FÖRANLETT ANMÄLARENS RÄTTSANSÖKNINGAR?

A. *Burströms ansvarsutkrävande inleddes när rättsfallet NJA 1992:60 hade fullgjorts i Högsta domstolen 25/6 1992. Ansvarig för Klemeco Nord AB's rättsförlust var otvetydigt ombudet i Malmö tingsrätt advokaten Lena Ström (LS). Tvisten gällde gottgörelse för motparten Jernmanufaktur's avtalsbrott och passivitet vid saluförandet av Klemecos patenterade spik- och infästningssystem KLEMIT.*

Malmö tingsrätt biföll inte Klemecos talan. Hovrätten beaktade dock Burströms vittnesmål om att det specialskrivna avtalet hade ett viktigt syfte, nämligen att tillverkaren Klemeco skulle försättas i en bättre och inte sämre situation än i tidigare formlost samarbetsförhållande, vilket Klemeco blivit missnöjt med och ämnade avsluta. Jernmanufaktur beviljades prövning i HD med stöd av ett förord från Mekanförbundets chefsjurist B Kriström, som var bekant med VDN på Jernmanufaktur. Kriströms privata utlåtande var tendentiöst och verklighetsfrämmande, vilket även framgår av yttrandena från HD:s remissinstanser. Kriströms skrivning på förbundets brevpapper har inte diarieförts enligt sekretariatet.

Burström godtog HD:s avgörande trots att HD bortsåg från avtalets faktiska syfte. Dock kunde inte advokaten Ströms anmärkningsvärda handläggning i Malmö tingsrätt godtas. Klemecos juristombud avvek ju utan lov från avtalad strategi! Dessutom desinformerade LS sin huvudman i cirka tio inlagor. Under den treåriga rättegången innan huvudförhandling vilsefördes Burström om de grunder som skulle bedömas av tingsrätten. Planen att åberopa tre relevanta avtalsbrott var skriftligt bejakad. Vid inledningen av huvudförhandlingen frånföll dock LS sin åberopsplikt - plötsligt och utan uppdragsgivarens hörande. Ombudets felsteg avviker kraftigt från vad en klient har rätt förvänta av en advokat. Enligt bevisuppgiften skulle tre relevanta vittnen höras dag två angående de två grunder, som dagen innan frånfällits av LS! Vittnespersonerna (en hade varit anställd på Jernmanufaktur) hördes likväl om de omständigheter som styrkte de avtalsbrott som LS redan hade undanröjt och gjort betydelselösa i målet! Endast den mångtydiga ”garantin” i avtalspunkten 3.1 kvarstod för rättens bedömning. HD:s dom och

skrivning i sina förarbeten stöder Klemeco's uppfattning om vikten av de rättsgrunder som LS eliminerade; punkterna 5.1 och 9.3 (Jernmanufaktur's arbets- och informationsplikt).

Ett rättegångsombud som är advokat är skyldig att gardera sin huvudmans talan med alternativa grunder. Detta ingår i advokatens grundutbildning. Men advokaten LS utförde uppdraget på *motsatt* vis, vilket verkligen inte kan anses berömvärt. I Klemecos efterföljande ansvarstalan mot LS i Ängelholms tingsrätt, fick LS likafullt domstolens *uttryckliga beröm* för sin handläggning. Vilket är obegripligt.

En förklaring till advokaten LS' uppträdande i Malmö kan återfinnas i följande bakgrund:

Klemecos förutvarande hälftenägare - finansmannen S Ålander, löstes ut av Burström 1984 till följd av Ålanders olika försåt för att komma över uppfinnaren Burströms patenträttigheter till KLEMIT-produkterna. Trots avtalat konkurrensförbud inom Klemecos verksamhetsområde lärer sig Ålander i hemlighet med Klemecos försäljningskanal i Sverige - Jernmanufaktur. Ålander med sin advokat Göran Bengtsson, Göteborg, samtalade vid ett tillfälle avskilt med Ström på hennes kontor i ca en kvart. Det har i processen i Malmö TR kunnat rekapituleras att huvudförhandlingen inleddes med att svarandeombudet Sjövall ifrågasatte varför Klemeco åberopade tre olika avtalsbrott när punkten 3.1 ansågs vara en garanti. Burström, som då var dåligt rättsbildad, uppfattade inte att LS tillmötesgick motpartens önskemål. Egendomligt nog blev inte taleändringen protokollförd. Som nämndeman senare under åtta år har jag dock sett många exempel på underlåtelser och felaktiga skrivningar i domstolarnas domar och protokoll.

B. Medansvariga för Klemecos andra rättsförlust är advokaten Sven Jernryd med advokatfirma, samt juristdomarna i Ängelholms tingsrätt och skånska hovrätten, som gav partiska och felaktiga domar och beslut för att skydda inblandade rättstjänare.

Jernryd utformade stämningsansökan till Ängelholms TR mot kollegan LS. Men Jernryd vägrade tillmötesgå Burströms krav att även åberopa LS svek mot uppdraget och desinformation. Dessa brott mot advokatetiken gjorde sig LS skyldig till under rättegången i Malmö tingsrätt. Jernryd bestred Burströms uppfattning att dessa omständigheter var fördelaktiga att anföra. Jernryd påstod svekfullt att man inte kan lägga bevisbördan på en syssloman som avvikit från överenskommet uppdrag. Tillsammans med ombudet för LS; L Laurin, åstadkom Jernryd tre förberedande förhandlingar i Ängelholms tingsrätt där syftet inte var något annat än tidsförhaling. Att Jernryd sedan backade från sina slutsatser i sin rättsutredning måste bero på att hänsynen till Advokatsamfundets styrelseledamot Ström var påtvingad.

Advokatetik lär innebära: *"Som advokat har man i princip fyra grundmurade förhållningspunkter, nämligen att vara lojal mot sin klient, tänka på tystnadsplikten, vara oberoende och inte vara jävig. Därutöver får man inte främja orätt, utan verka för sakens rätta belysning."*

Läs mer om "rättens" partiska ställningstaganden till Jernryds handläggning i praktikfallen 5, 6 och 7.

C. Ansvaret för Klemecos och Burströms efterföljande rättsförluster har inblandade juristdomare i

alla rättsinstanser, jämte de advokater som mörkade viktiga åberopanden och rättsliga möjligheter.

Ta del av den anmärkningsvärda "rättsliga" hanteringen under punkterna 1 – 7 nedan.

HUR BELÄGGA ATT EN DOM ÄR FELAKTIG?

För att styrka att en domstol dömt orättfärdigt och fel räcker det inte att läsa domskriften. Man måste gå igenom alla inlagor och bevisuppgifter hos respektive domstol. Även protokoll och dagboksblad. Finns i domen hänvisningar till andra domar och rättsfall måste dessa läsas. *Allt* processmaterial är relevant - även sådant som kan ha undanhållits av diverse ljusskygga skäl. Sådant framgår av praktikfallen 1 och 2. Domstolarna har även tagit sig rätten att utgå från en *felaktig* tolkning av HD:s dom i NJA 1992:60! Därutöver har juristdomare i praktikfallen 6 och 7 utgått från att tingsrättens bedömning i praktikfall nr 1 är korrekt och aldrig hade kunnat bli annan! Domstolarna har i anmälda fall även undvikit att diskutera sannolika utfall vid omvänd bevisbörda, vilket käranden haft skäl att aktualisera. Man ser ibland att en domskrift är vinklad och falskeligen *undertrycker*, alternativt *betonar* ena partens argument och bevis. Att liknande skett på orättfärdig grund kan bevisas med noggrann faktakontroll och logisk metodik. En tidigare chef för JK-myndigheten, sedermera justitieråd, har tydligt visat hur illa kvalitetskontrollen fungerar när granskaren enbart tar del av domskrifterna och inget annat.

RESPEKTEN FÖR DOMSTOLARNA ÄR INTE HÅLLBAR MED TRICKS OCH ORÄTTFÄRDIG JURIDIK

Anmälans sju praktikfall beskriver i kronologisk ordning flera orättfärdiga domar/beslut. Inget tyder på att dessa beror på olycksfall i arbetet. Den partiska handläggningen beror inte enbart på att Sverige har ett politikerstyrt rättsväsende. Sverige har en annan rättskultur än andra demokratier. Nämligen den att ämbetsmännen och rättstjänarna inklusive advokaterna värnas särskilt för att ingen skall betvivla att rättsapparaten och myndigheterna är fullständigt trovärdiga och tillförlitliga i alla sammanhang. Statistiken över hur domstolsutslagen utfallit när *advokater* varit svarande i missnöjda klienters skadeståndstalan är särskilt entydig och alarmerande. Trots alla larm vill ingen undersöka saken. Man hoppas nog att allmänheten inte bryr sig - juridiskt obildad och bekväm som den är. Maktens initierade nöjer sig med att täcka över när det knarrar i rättsbalkarna. Men utan lagstöd får ingen kränka likabehandlingsprincipen - inte ens undantagsvis! Därför tillämpar domstolarna en mygel-praxis vid vissa partsställningar. Med hjälp av denna ser man teatraliskt till att allmänheten fortsätter tro på domstolarna. Om sedan åklagare då och då skapar publicitet när någon suttit häktad några timmar för länge, repeteras bilden till de aningslösa att rättvisan fungerar grannlaga. Det silas mygg och sväljs kameler. Men att tillämpa en för rättskonsumenten illvillig praxis när "behov" finns att skydda misskötande advokater och juristdomare får aldrig någonsin anses rätt. Våldförandet på rättvisan på sätt som anmälan beskriver, rymms inom begreppet *justitiemord*. Felaktigheterna beror ju på oredlighet och medvetna brott mot domarregler, lagar och etikregler. Tjänstefelen är brottsliga och har till råga på eländet skett i

hägnet av rättvisan själv!

Inriktningen att värna rättvisans tjänare i alla väder har jag upplevt även som nämndeman i brottmål. Exempelvis röstade jag och två nämndemannakollegor ner en juristdomare som ville utdöma skadestånd till en häktesvakt, som trots biträde av två kollegor påstod sig ha blivit svårt skadad i armen av en handfängslad intagen. Då målsägaren inte kunde styrka påstådd skada genom vare sig läkarintyg, fotografi eller syn vägrade vi medge yrkad gottgörelse, trots chefsdomarens uppmaning att vi måste ta särskilda hänsyn till dem som "arbetar för oss" i rättsväsendet! Vi svarade att svensk lag föreskriver att alla och envar skall behandlas lika. Undantag existerar inte. Hänsyn kan bara tas genom bättre utbildning och utrustning, högre personaltäthet, högre lön, gratis psykologhjälp etc. Det skulle strida mot jämlikhetsprincipen om ersättning för sveda och värk skulle värderas högre när en statsanställd i rättvisans tjänst hade drabbats. Likaså om rättstjänarnas yrkesansvar och arbetskvalitet bedömdes mildare än vad som gäller för representanter från alla andra yrkesgrupper.

UNDERSÖKNINGAR ANGÅENDE RÄTTSLÄGE OCH ETIK VID ANGIVEN PARTSTÄLLNING

1. *Egna undersökningar och efterlysningar.*

Diariegenomgång har gjorts vid sex tingsrätter och hovrätter jämte genomläsning av påträffade akter med advokater som svarande i civilmål. Årsutfallen har extrapolerats med avseende på domsagornas folkmängd i förhållande till rikets invånarantal. Anmälaren fann att antalet stämningar mot advokater/advokatbyråer i Sverige varierade mellan tio och trettio per år. Det kan ha varit flera tvistemål då domstolarna sällan skriver ut yrkestiteln *advokat* vid svarandens namn. Efterlysningar i riksmidia under tjugofem år och på Internet i femton år har uppdagat ytterligare en dom där en rättssökande klient vunnit bifall. Det var en tysk kärande (Dom 16 dec 2008 i mål T 2542–08 vid Hovrätten för Västra Sverige). Undersökningar i Danmark - bl a genom intervjuer med två danska professorer i processrätt, visade att nästan sextio procent av de rättssökande klienterna fick bifall i de skadeståndsmål som slutligt avgjorts i danska domstolar. Jämför detta med förhållandena i Sverige, där klienterna i hart när *samtliga* fall *förlorar*! Märk att klienterna för det mesta har biträts av kvalificerade jurister och advokater (ibland även stödda av juridikprofessorer). Med tanke på kostnaderna och förlustrisken kan man utgå från att klienterna har övervägt sin talan extra noga och funnit den i högsta grad befogad. Men i Sverige behöver inte ens gravt illojala och slarviga advokater oroa sig i en domstolsprövning om ansvaret.

2. *Adekvat forskning vid Sveriges juridiska institutioner*

I över tjugo år har anmälaren bearbetat forskare och juridiska lärosäten angående aktualiserad problematik. Förutom tysta men tydliga medhåll från en handfull auktoriteter utmynnade mina ansträngningar även i att professorn i processrätt Christian Diesen belyste problemet i viss mån i boken "*Likhet inför lagen*", utgiven 2005, genom ett kort referat av en 20-poängsuppsats av Sebastian Frizzo.

Med hänvisning till undersökningens resultat döpte den Italien-bördige juridikstudenten rapporten till "*Canis con est Canem*", vilket är ett italienskt ordspråk som betyder "*Hundar äter inte hundar*".

Uppsatsen bekräftade alltså mina teser.

Övrigt adekvat utflöde från den juridiska forskningen är svår att finna, förutom några böcker om advokat- respektive konsult- och revisorsansvaret, samt några 10- och 20-poängsuppsatser om advokatens uppgifter. Där omnämns ibland att inget rättsfall har påträffats senaste halvseket där advokat dömts till skadeståndsansvar mot huvudman. Jag har fått olika förklaringar till att ingen vill forska i hur lagen efterlevs när advokat är svarande i civilmål. Förklaringarna är i sammanfattning att man inte vill drabbas av avbräck i sin karriär eller att kollegor drar sig undan, vilket tros bli följden om man "kackar i eget bo".

Nämnas bör även att juridikprofessorn Jan Kleineman under 1990-talet inventerade de rättsfall från HD som speglade ansvaret för rådgivare och konsulter (Svensk Juristtidning nr 3 1998 s 185–211). Ett enda fall avsåg advokat, NJA 1995:80, där en advokat med biträdande jurist ansågs ha lämnat straffbar rådgivning vid skalbolagsaffärer (La Reine-affären). Märk dock att det var brottmål och inte civilt tvistemål!

OM DEN DOMSTOLSPRAXIS SOM SYSTEMATISKT TILLÄMPAS DÅ ADVOKAT ÄR SVARANDE I CIVILMÅL

Före år 1887 fanns inga certifierade rättegångsombud i Sverige. En statlig utredning fann att juridiskt kompetenta ombud verkligen behövdes. De sakförare som då befolkade domstolarna, erbjöd "en sorglig anblick" vad gäller kompetens och seriositet, såvitt den statliga utredningen.

År 1887 bildades Sveriges Advokatsamfund av ett trettiootal ansvarskännande jurister för att främja egna yrkesintressen samt tillgodose riksdagens önskemål om tillförlitlighet och ordning bland de ombud som företrädde allmänheten i domstolarna. Man kan förmoda att detta initiativ stöttades av både myndigheter och andra, så att projektet kunde bli lyckosamt och bestående. De klienter som upplevde sig vanskötta av någon samfundsledamot saknade troligen alternativ hjälp och tvangs svälja förtreten. Missnöjda advokat kunder som sökte upprättelse nådde knappast mer förståelse än vad som sker idag. Statens beslutsfattare ansåg av allt att döma att samfundets medlemmar måste värnas för att inte bara domstolarna utan även skrået som helhet skulle framstå som trovärdig i allmänhetens ögon.

År 1948 infördes den nya Rättegångsbalken, varvid Advokatsamfundet fick en officiell ställning och advokaterna den status i rättssamhället som tillkommer myndighetspersoner. Advokaternas etiska kvalitet och kompetens tilläts att bevakas av samfundet själv. Anmälningar mot advokater bedöms av den egna etiknämnden, som då var ännu mer partiskt bemannad än idag, där ordföranden och merparten av ledamöterna fortfarande utgörs av advokater.

Trots många klagomål mot domstolarnas sekelgamla partiska bedömning och sedvänja, som går ut på

att *kräva mindre* av en *advokat* än av andra fackmän, har etablissemangen iakttagit en oförstående attityd och största möjliga tystnad. Därför har den ojämlika traditionen kunnat bibehållas. Men så har man också fått hjälp av justitieministrar från det "statsbärande partiet", vilka anmodat domstolarna att i främsta rummet se till statens intressen före individens. Följaktligen har advokater, vars handläggning av ett åberopat klientärendande egentligen borde ha bedömts som grovt klandervärt fått stöd - ja, till och med beröm och kunnat fortsätta sin verksamhet som om inget hänt.

Sveriges Domareförbund, är visserligen ingen institution för bevakande av domarnas etik, men är ett remissorgan som har uttalat sig mycket positivt om advokatkåren. Förbundet har i remissvar nästintill gått i god för de svenska advokaternas undantagslösa rättrådighet och höga etik.

Det finns flera avslöjande uttalanden som styrker varför den lagstridiga praxisen tillämpas i de svenska domstolarna. Följande berättelse från Lars-Erik J, ställföreträdare för Toftö Rederi AB, som riktade skadeståndskrav mot advokaten Max Slotte och advokatfirman Lagerlöf & Leeman, innehåller ett indicium på varför den subjektiva bedömningen är så systematisk:

L-EJ upplevde att tingsrätten uppfattat klagomålen men försökte hitta domskäl för att fria. Lagerlöf & Leemans ombud, advokaten Bertil Södermark, framhöll detta i slutpläderingen: **"... vilken enorm skada en fällande dom skulle ha mot alla advokater och rättsväsendet..."** Lars-Erik J förstod inte då vad sådan konsekvens hade med *tvisten* att göra. Södermark var styrelseledamot i advokatsamfundet, varför hans ord vägde tungt. Hans anförande i tingsrätten i april år 2000 innebar underförstått att han inte varit med om någon dom som gått en advokat emot. I Toftö-ärendet förelåg risk för ansvarsgenombrott. Därför kände sig Södermark tvungen att lyfta fram det visserligen osunda, men dock "ädla och välmenande syfte" som den subjektiva bedömningspraxisen vilar på.

Anne Ramberg, generalsekreterare i Sveriges Advokatsamfund, argumenterade i sitt debattsvar 19/8 2000 i Dagens Industri (debatten startades av Burström den 27/5 2000) för vikten av att bevara domstolarnas praxis med sitt "vällovlige" syfte, vilket framhölls i rubriken: **"Slå vakt om tilltron till rättsväsendet!"** Citaten avslöjar att det finns en feltänkt filosofi bakom den fula praxis som tillämpas i de svenska domstolarna. Vi opponenter får uppmaningar med *i princip* denna innebörd:

- Tro på oss advokater och domare! Vi är 100-procentigt trovärdiga (och mer rättskaffens) än ni, som tror att ni förs bakom ljuset. Sitt bara still i båten så att vi får fortsätta vårt (fula spel) i fred. Då får vi inom rättsväsendet ännu högre anseende!

FÅ AVGÖRANDEN GÅR ADVOKATER EMOT, VILKET STYRKS AV UNDANTAGEN NEDAN

Undantagen bekräftar regeln att en oren praxis tillämpas när advokat är svarande i civilmål.

1. **NJA 1949 s 271**, där dödsboet efter f d hovrättsrådet Trygve Liljestrand, VD för bokförlaget

Norstedts (ger bl a ut SVERIGES RIKES LAG), hade stämt advokaten Emil Heijne, som principal för en biträdande jurist. Dödsboet var missnöjt med att Heijne hade missat att heltäckande och i tid överklaga de myndighetsbeslut som felaktigt hade drabbat dödsboet skattemässigt. Hovrätten biföll till skillnad från tingsrätten, dödsboets talan och utdömde ett skadestånd på 27 500 kronor (år 1947). HD beviljade prövningstillstånd. Innan HD's dom meddelades instiftade Emil Heijne en fond för främjande av juridisk forskning och bistånd till behövande advokatfamiljer. Heijne avled innan HD's dom avkunnades, där Heijnes skadeståndsskyldighet skrevs ned till noll, även om skadeståndsansvar bifölls i och för sig. Det bör noteras att justitieråd vid Högsta domstolen ingår i styrelsen för Heijnes stiftelse.

2. RH 21:82 Tingsrätternas domar går normalt klienterna emot. Hovrätterna "skall rätta" i det fåtal fall där advokater undantagsvis har klandrats av tingsrätten. Dock klandrades en *advokat* i en hovrättsdom, se RH 21:82, där en medlem i ett fackförbund tillerkändes skadestånd från advokaten A, som i en lönetvist underlåtit inhämta relevant kunskap om de fackliga avtalen och tillgodose klientens intressen fullt ut. Märk: Det var alltså ingen *enskild* som förde talan, utan ett *fackförbund inom LO!*

3. Dom T 2542–08, HR Västra Sverige. Till de undantag som bekräftar regeln om subjektiv favorisering av advokater fogas en dom från 2000-talet: Dom den 16 dec 2008 i mål T 2542–08 vid Hovrätten för Västra Sverige. Här hade en *advokat* stämts för klandervärd handläggning av en *tysk medborgare* (alltså ej svensk) i ett civilmål.

4. År 2017–2018, Svea hovrätt. En advokat företrädde i Solna tingsrätt en fyraårig flicka i ett mål om bättre rätt till aktier. Flickans motpart NEWCO AB vann målet och fick bättre rätt till aktuell aktiepost. Domstolen beslutade dock att flickans ombud, advokaten C, skulle solidariskt med henne ersätta en del av motpartens rättegångskostnader till ett belopp på 72 000 kronor plus ränta. Advokaten ansågs ha vållat motparten merkostnader genom vårdslöshet och försummelse och anlant till den muntliga förhandlingen i tingsrätten oförberedd och vid upprepade tillfällen justerat sin inställning med hänvisning till att han missförstått sin huvudman.

5. NJA 2018: xxx Dom 13 juni 2018 i HD-mål T 12–17 undanröjer Svea hovrätts dom i T 11422–15. Domarsitsarna om advokatansvaret brukar ha en domstols- eller avdelningschef som ordförande. Detta gäller både i tingsrätten och hovrätten. De senaste åren har denna regel frångåtts i ett par hovrättsdomar där ingen chef varit ordförande i domarsitsen, utan här endast bestod av hovrättsråd. Mycket riktigt blev då hovrättens domar mer objektiva.

En Bostadsrättsförening i Nacka stämde en advokatbyrå för klandervärd rådgivning och processföring. Tingsrätten hade som brukligt sett till att ha "rätt" domarbesättning och följdenligt ogillat käromålet från BRF. Bostadsrättsföreningen tillerkändes dock skadestånd av hovrätten, som av någon anledning inte hade domstolschefen eller någon avdelningschef som ordförande i domarsitsen. Högsta domstolen fick följdenligt en ansökan från advokaten om prövningstillstånd, vilket knappast har förekommit de senaste 70 åren. Som undertecknad anade, beviljades advokaten prövningstillstånd. Högsta domstolens ordförande Stefan Lindskog, som varit ordförande i Advokatsamfundet, deltog i beslutet att bevilja PT. HD fann livbojen att ge prövningstillstånd huruvida reklamation gjorts inom tidsfristen. Oddsen för att även denna advokat kunde flyta vidare på de ansvarsbefriades grumliga träsk blev då klart bättre. Följdenligt korrigerades domen som befriade advokaten från allt skadeståndsansvar, dock inte med hänvisning till reklamationsfrågan. Advokaten ansvarsbefriades av bl a det skälet att det inte var något "uppenbart misstag" att för sent upptäcka att det fanns en alternativ grund att åberopa! Verkligen krystat! Om en vanlig *jurist* är expert på entreprenad- och fastighetsrätt tycks ansvaret vara annorlunda än om experten är *advokat*! Domstolarnas inställning synes vara att oklanderlig handläggning alltid presumeras om vederbörande är ledamot i Sveriges advokatsamfund. Det är denna inställning som vi klienter aldrig lyckas vederlägga. Enligt boken "*Advokatens rättsutredningar*" av Lars Heuman har likväl klienten rätt att kräva ett *utökat* ansvar av en *advokat* som är specialiserad och debiterar högre arvode. Men detta gällde inte här, ansåg HD. Om däremot specialisten är en *vanlig jurist*, är presumptionen att denne både kan slarva och vara oskicklig – till skillnad från alla *advokater*. Kunden till en icke-advokat (jurist) kan följaktligen ofantligt lättare få domstolens bifall.

6. NJA 2019: XXX Hovrätten över Skåne och Blekinge, 2018: **Advokatbyrå ska betala 75 miljoner till klient för vårdslös skatterådgivning.** Malmö tingsrätt friade advokaten från ansvar för sin handläggning av HSB:s skatteplanering. Tingsrätten fick ovanligt nog bakläxa av överinstansens hovrättsråd, som i detta fall inte övervakades av presidenten eller ens av någon avdelningschef. Typiskt förresten, att de ytterst få klienter som lyckas klå sin f d advokat utgörs av samhällsbärande institutioner som fackföreningar och stora bolag, - förutom en tysk medborgare. Men man skall aldrig jubla förrän domen vunnit laga kraft! Detta dröjer, för HD meddelade (som väntat) prövningsdispens i november 2018! Det skall bli intressant att se hur advokatkårens befryndade justitieråd skall formulera en välskriven men samtidigt ansvarsbefriande dom.

7. NJA 2019: xxx **Två advokater avsattes från stiftelsens styrelse efter "allvarlig misskötsamhet".** I december 2017 beslutade Länsstyrelsen i Stockholm att interimistiskt entlediga advokaterna från deras

uppdrag som styrelseledamöter i en stiftelse. Ansökan därom inlämnades till tingsrätten med yrkandet att advokaterna måtte entledigas rättskraftigt. Även enligt både tingsrätten och hovrätten har de båda advokaterna medvetet agerat i strid med jävsbestämmelserna i stiftelselagen. Denna "allvarliga misskötsamhet" omfattar bl a betydande ekonomiska transaktioner för egen och närståendes vinning, vilket till slut medförde att de med definitiv verkan avsattes från styrelsen mot sin vilja.

Advokaterna har överklagat till Högsta domstolen, som i oktober 2018 beslutade att pröva fallet (återigen!). Det bör noteras att detta fall ej drivs av någon individ eller företag som civilmål, utan det är *Staten* som genom Länsstyrelsen har konstaterat brott mot en stiftelse och avvikelser från statliga stiftelseförfordningar. Det är i högsta grad uppseendeväckande att klandrade *advokater*, som i sjuttio år inte en enda gång behövt begära HD:s hjälp med att bli rentvättade från solkiga ansvarsgenombrott, nu har släppts upp för (ren-)tvagning tre gånger de senaste två åren!

Orsaken kan möjligen vara att hovrätterna börjat beakta reglerna om allas rätt till likabehandling i domstol, framför den otillbörliga hänsynen till rättsväsendets tjänare oavsett vad dessa ställt till med. Detta innebär i så fall ett lovande paradigmskifte.

HUR FÖRHÅLLER SIG ADVOKATERNA TILL DOMSTOLARNAS FAVORISERANDE BEDÖMNINGSFEL?

Trots att jag länge undersökt frågan har jag inte hört talas om någon advokat som varskott klienten om att utsikten till framgång är i stort sett obefintlig för den som stämmer en försumlig advokat. Likväl är envar advokat som tar på sig ett uppdrag, skyldig att undersöka rättsläget och utsikterna till framgång. Trots denna plikt tycks ingen advokat undersöka rättsläget när uppdraget är att biträda vid ansvarstalan mot en kollega. Jag har intervjuat många som i sådana ärenden frågat advokaten om utsikterna till framgång. Ingen har blivit varnade, utan har enbart tillfrågats om kundens rättsskydd och ekonomi.

Advokaterna lyssnar gärna på kritik mot kollega men nämner inte de låga oddsen.

När klienten förlorar i tingsrätten uppvisar ombudet stor "förvåning och förstår absolut ingenting".

Klienten manas att överklaga till hovrätten och längs vägen börjar ofta stridskassan sina. Timarvodet för dylika civilmål ligger på 2 000 – 5 000 kronor per timme beroende på advokatens renommé och verksamhetsort. Klienten låter sig ibland förlikas, men förlikningarna brukar inte vara bättre än att vardera parten svarar för sina egna kostnader om klienten lägger ned sin talan.

Vi insiktsfulla har frågat advokatsamfundet om rättsläget och utfallsstatistiken för advokaternas ansvarstvister. Det vanliga svaret är att man inte haft anledning undersöka saken och inte har någon kunskap om hur sådana mål brukar utfalla. Men helt visst har såväl advokater som samfundet koll på rättsläget. Om en advokat stäms i domstol för ifrågasatt handläggning blir detta ett samtalsämne bland kollegor. Skulle en kollega förlora ett sådant mål skulle en sådan chock sprida sig som en löpeld bland kollegorna. Så nog finns kunskapen – men kåren tiger still och låter sig fortsatt berikas - även med

omöjliga uppdrag. *Orätten främjas* genom största möjliga tystnad. De som försvarar sin smutsiga spelplan med svepande argument utan fakta blir svaret skyldiga när jag ber dem visa en enda dom, som motbevisar mina påståenden. Det uppstår en talande tystnad.

Advokater lyder under Advokatsamfundets stadgar och etiska regler. Att följa rättsutvecklingen föreskrivs i samfundets portalparagraf (här **fetstilt** för i sammanhanget relevanta partier):

§ 1. Samfundet har till ändamål

att till främjande av god rättsvård upprätthålla en rättrådig och yrkesskicklig advokatkår,

att **följa rättsutvecklingen** och verka för att samfundets erfarenhet kommer denna till godo,

att **tillvarata advokaternas allmänna yrkesintressen** samt

att **verka för sammanhållning och samförstånd mellan advokaterna**.

Det tycks finnas två diametrala uppfattningar om *hur* allmänhetens tilltro till domstolarna skall byggas.

Antingen genom hederlig och rättrådig, kompetent bedömning, ELLER genom att dölja och trixa så att inga anmärkningar får genomslag och klibbar fast på rättstjänarna.

Man kan fråga sig hur de advokater har det, som har ansvarsbefriats på orättfärdiga grunder? Känner de sig lättade/besvärade/skamsna/ångerfulla? Kontaktar de sin dubbelt skadade klient och ber om ursäkt å egna och rättsväsendets vägnar? Knappast. Troligen har deras samveten blivit ännu rymligare så att man klarar än större avsteg från fair play.

ÅTGÄRDER FÖR ATT SKAPA OPINION FÖR ATT ELIMINERA MISSFÖRHÅLLANDENA

1. Alternativet att stämma svenska staten i domstol

Anmälaren är tveksam till att inge stämningsansökan mot svenska staten för felaktig, orättfärdig och grundlagsstridig domstolsbedömning i de fall och partsställningar som beskrivits. Bedömningen blir sannolikt fortsatt partisk för att slå vakt om "det bestående". Praktikfall nr 2 visar att även en överprövning i Europadomstolen kan bli partisk om inte de jurister som är verksamma vid ECHR håller sig i skinnet och arbetar strikt objektivt.

Att juristdomare kan agera partiskt och avkunna orättfärdiga domar har jag funnit vara ett obestridligt men oacceptabelt faktum. Sådant får inte förekomma oavsett rättsfrågor och oavsett vilka som är inblandade eller vilka materiella/immateriella värden det är fråga om. De medborgare som upplever rättsövergrepp från domstolar och advokater har i det allmännas intresse skyldighet att anmäla. Om inte, riskerar orätten att rasera rättsväsendets funktion och anseende än mer. För att råda bot på de systematiska grundlagsbrotten borde en författningsdomstol inrättas. Om inte, måste Förvaltningsdomstolarna överordnas de allmänna domstolarna och behandla missnöjda rättssökares klagomål.

2. Framstötar till Justitie- och Konstitutionsutskotten, politiska partier, riksdagsmän med flera

"Tala med din riksdagsman" uppmanas röstboskapen i valtider. Detta har många gjort genom personliga sammanträffanden och via telefon, brev, mail etc. Mitt budskap har upplevts som alltför svårsmält. Mina

erfarenheter har ansetts alltför otroliga. Några ledamöter i JuU och KU har sagt sig förstå men som de lekmän de var/är, har man inte haft förmågan att göra något. Ett av de större partierna har visat intresse. Har även fått medhåll och stöd från en handfull pensionerade juridikprofessorer som haft tid att sätta sig in i saken. Dessa prominenser äventyrar ju inte någon tjänsteställning. Det synes svårt att påverka tongivande politiker om missförhållanden, som är så oroande att man vill betrakta dem som osannolika. Man litar på att domstolarna arbetar korrekt och att domsluten alltid är riktiga. Man är i god tro om ofelbarhetsprincipen, som säger att myndigheter alltid har rätt och att folket kan lita på att ämbetsmännen lever upp till vad som gäller för uppgiften. Målsättningen att skapa sann likhet inför lagen för alla, oavsett samhällsställning är dock inte övermäktig! Internet och sociala medier är nya räddningsbojar för oss visseblåsare i kampen mot den samhällsförstörande korruptionen i alla dess former.

3. Bearbeta Europarådet för att kvalitetssäkra Europadomstolen ECHR!

Som visats ovan förekommer oredlighet och kollegialt jäv även i Europadomstolen. Därför krävs opartisk kontroll. Erfarenheten visar att etiken och moralen inte är ädlare hos den med fin utbildning. Inte sällan gäller motsatsen. Hög samhällsställning medför inte högre tillförlitlighet, vilket Montesquieu har lärt oss: *"Det är en evig erfarenhet, att var människa som har makt, är benägen att missbruka densamma."* Europarådet består av 47 medlemsstater. Sverige och övriga medlemsstater utser tjänstemän och domare i ECHR. Det kan inte uteslutas att någon av ländernas representanter ibland sköter sin uppgift *partiskt* till förmån för sitt hemland eller sin yrkesgrupp och till nackdel för klagande landsman. Möjligheterna att fiffla är många.

4. Kräv av Sveriges Advokatsamfund att klienterna alltid prioriteras före advokatkollegorna

Advokatsamfundet bildades 1887 för att höja kvalitén på dåtidens sakförare. Sveriges advokater är hårt knutna till sitt skrå som föreskriver sammanhållning och samförstånd. Detta är en nackdel för kunderna, vilket framgår av anmälan. Med nutidens utbildningsnivå och frestelser vore det bättre om civila rättsexperter certifierades av ett statligt organ som regelbundet kvalitetskontrollerade att rättskonsulterna står fria och oberoende från varandra. Då skulle ingen kund bli styvmoderligt behandlad till förmån för motparten eller ombudet. Anmälningar från vanskötta klienter skulle biträdas helhjärtat och avgöras utan kollegiala hänsyn.

Den kritik jag framfört vid många tillfällen i fack- och riksmidia har synbarligen inte påverkat Advokatsamfundet och staten. Alla kritiker negligeras. Disciplinmälningarna får bifall i ett fall av tio, medan det i Danmark ges fyra gånger så många bifall till anmälningar mot danska advokater. Men så har man i vårt grannland inrättat en mer *objektiv* granskningsnämnd med en *neutral* ordförande!

5. Intressera inhemsk- och utländsk media genom debattartiklar, intervjuer, annonser, bloggar etc. för att skapa opinion mot destruktiv maktkorruption och dubiösa bedömningsmetoder.

Normalt kan intresse uppnås om man får riksmedia att skriva om missförhållanden i samhället. Även om det blir dyrt, vore en repeterad annonsering i riksmedia vara värd att pröva. Man kan beskriva problemen i ett par meningar och efterlysa hjälp från hederliga jurister. Teater om *Maktens kollegor* på hågade scener kan påverka, precis som Vilhelm Mobergs "Domaren". Sociala medier som Dagens Juridik, Ledarsidorna.se, Facebook, LinkedIn, Instagram, Twitter m fl kan åstadkomma ringar på vattnet. Institutioner och organisationer som påstår sig bekämpa korruption och brott såsom BRÅ, IMM, Civilrights Defenders, Transparency International, Värdegrundsdelegationen m fl befolkas ofta av advokater, domare och andra jurister. Det är ett skäl till att man undviker att lyssna på den opinion som vill städa trappan uppifrån från dubiösa kollegor och annat.

Äldre generationer underskattar de digitala möjligheter som finns för att opponera mot fusk och korruption. Jag förordar att alla förorättade bör ärligt och utan överdrifter publicera sitt obekväma material på nätet om vederbörliga politiker, myndigheter och företag inte gör vad de borde göra med anmälda oegentligheter. Att anmäla när folkets representanter missbrukar sitt förtroende anser jag vara medborgarens samhällsnyttiga skyldighet.

6. En anmälan med specifika argument, grunder och bevis till JK eller JO?

Det är med tvekan jag återigen JK-anmäler den systematiskt orättfärdiga handläggning som juristdomare ägnar sig åt när *advokat* instämts av f d klient till domstol för klandervärd handläggning. JK:s tillsyn *måste* fungera som kvalitetssäkring! Men ofta negligeras missförhållanden. Detta beror måhända på myndighetens personbesättning? Likväl föreskrivs att särskilda hänsyn bör tas till den *svaga* parten. Min anmälan lämnas härmed till Justitiekanslern för saklig objektiv behandling utan otillbörliga hänsyn. Jag vill utgå från att den nya myndighetschefen lever upp till sitt omtalade samhällsintresse och sin plikt att ta itu med felaktiga förhållningssätt vid de allmänna domstolarna.

Össjö, Ängelholm 2019-0x-xx

.....

/Bertil Burström

Anm. Se relevant processmaterial under adekvata länkar på www.srsf.se /Orättfärdiga domar/rättsfall 3 och 4.